

EKERÖ KOMMUN	
2020 -01- 28	
Diariernr	Dpl

Socialnämnden

Förstudie – Nyckeltalsanalys av äo/lss inom socialnämnden

Ett antal frågeställningar kring kostnadsläget inom socialnämndens verksamheter har över tid diskuterats i revisionen. Det har bl.a. handlat om kostnaderna för LSS-verksamheten samt kostnader för hemtjänstinsatser visavi särskilt boende.

Mot denna bakgrund har PwC på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna genomfört en förstudie via nulägesanalys av verksamheterna. Analysen har fokuserats mot LSS-verksamheten och äldreomsorgen. Nulägesanalysen har innefattat en nyckeltalsanalys av historisk data, analys av hur befolkningsutvecklingen påverkat kostnadsutvecklingen fram till idag samt analys av budget och budgetavvikelser. Nulägesanalysen syftar till att belysa hur resurser och budgetmedel fördelats samt identifiera eventuella oklarheter och frågetecken kopplat till detta.

Socialnämnden och socialförvaltningen har under 2019 själva arbetat med att ta fram en Kostnad-Per-Brukare (KPB)-kalkyl för verksamhetsområdena äldreomsorg och funktionsnedsättning.

Revisionens ambition är att genom granskningsinsatser även stödja utveckling av kommunens verksamheter. Med denna utgångspunkt vill vi framhålla att analyserna inte står i strid med varandra utan bör kunna fungera som komplement till varandra i nämndens utvecklingsarbete för att belysa verksamheten från olika perspektiv.

Revisorerna översänder rapporten till socialnämnden för kännedom och beaktande i pågående utvecklingsarbete. Därtill önskar revisorerna ha en uppföljande dialog under 2020 kring nämndens analys och utvecklingsarbete.

För revisorerna

Roger Fransson
Ordförande

För kännedom.

Kommunstyrelsens presidium
Kommunfullmäktiges presidium

Förstudie - Nyckeltalsanalys inom socialhämnden, äo/lss

Ekerö kommun
November 2019

Kommunrevisionen Ekerö kommun

Bakgrund och syfte

Ett antal frågeställningar kring kostnadsläget inom socialnämndens verksamheter har över tid diskuterats i revisionen. Det har bl a handlat om kostnaderna för LSS-verksamheten samt kostnader för hemtjänstinsatser visavi särskilt boende.

Mot ovanstående bakgrund föreslås att uppdraget inleds med en nulägesanalys av verksamheterna. Analysen fokuseras mot LSS-verksamheten och äldreomsorgen. Nulägesanalysen innefattar en historisk nyckeltalsanalys, analys av hur befolkningsutvecklingen har påverkat kostnadsutvecklingen till idag samt analys av budget och budgetavvikelser. Nulägesanalysen syftar till att belysa hur resurser och budgetmedel fördelas samt inom vilka områden eventuella oklarheter eller frågetecken finns. Genom nulägesanalysen belyses följande:

- Jämförelse av referenskostnader med de strukturellt sett mest lika kommunerna samt analys av avvikelser från referenskostnaderna.
- Skillnader i kostnadsnivå, volymer och kvalitet mot de strukturellt sett mest lika kommunerna.

Avgränsning och metod

Förstudien avgränsas till en genomlysning av förvaltningens kostnader genom en jämförande studie av kommunens kostnader och volymer i de olika verksamheterna. Jämförelsen görs dels över tid i kommunen, dels mot jämförbara kommuner. Jämförelsen görs med stöd i den officiella statistiken (SCB, Socialstyrelsen med flera).

Förväntat resultat – skapa en bild av nuläget. Insikt i hur de senaste årens prioriteringar och samhällsutveckling påverkat kostnader och volymer. Materialet fungerar som ett objektivt underlag för diskussion med nämnden samt underlag för beslut om framtida granskningar.

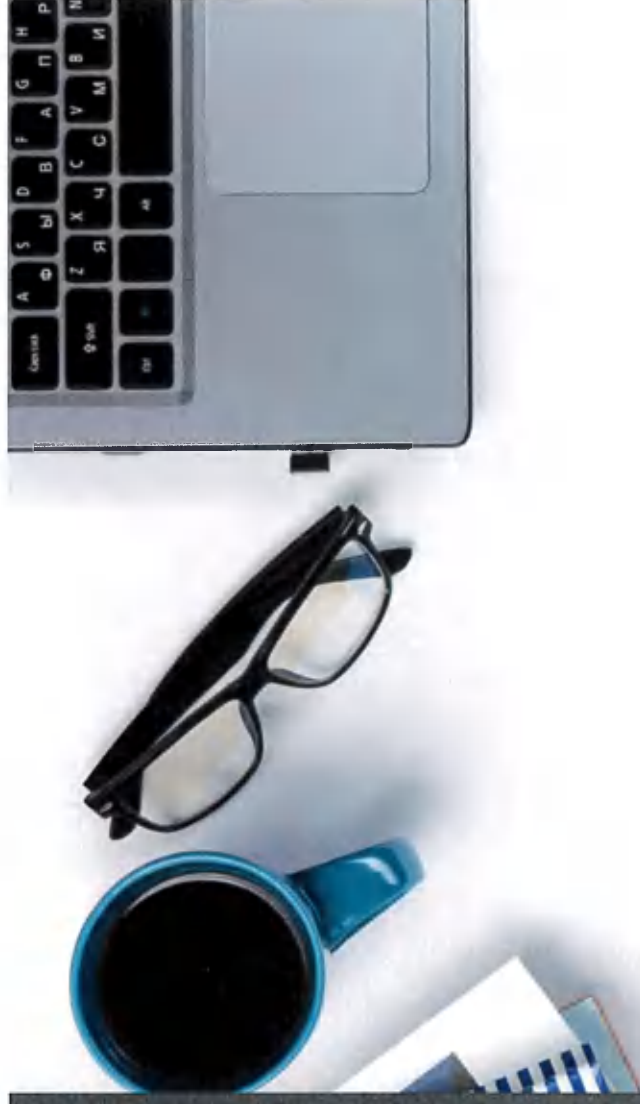
My Ribbeck Nyström
Manager

M: +46 72 880 99 33
my.ribeck.nystrom@pwc.com

Innehållsförteckning

1. Allmänt om nyckeltal 4
2. Standardkostnad i relation till verklig kostnad 9
3. Sammanfattning av granskningen 16
4. Äldreomsorg 23
5. Omsorg om personer med funktionsnedsättning 45

Förvaltningens arbete under år 2019 med nyckeltalsanalys

KPB

Ekerö kommun har under 2019 arbetat med att ta fram en Kostnad-Per-Brukare (KPB)-kalkyl för verksamhetsområdena Äldreomsorg och Funktionsnedsättning. Denna avser år 2018.

KPB är en metod för kostnadsberäkning av olika insatser knutna på individnivå vilket möjliggör en analys på brukarnivå.

Denna kalkyl har använts i analysarbete inom respektive verksamhet under hösten och varit en del av budgetarbetet för 2020.

Resultaten från KPB-analysen (främst inom äldreomsorg) avviker delvis från nyckeltalsanalysen, vilket till stor del beror på urvalet av jämförelsekommuner.

Inom äldreomsorg visar KPB-kalkylen bl a. att:

- Ekerö har en låg andel brukare inom särskilt boende och hemtjänst. (avviker från nyckeltalsanalysens resultat).
- Hemtjänstbrukarna i Ekerö kostar mer per brukare i jämförelsen vilket delvis beror på fler beviljade timmar.

- Ekerö har den högsta dygnskostnaden inom särskilt boende i KPB-jämförelsen.
- Låg användning av korttidsvård.

Inom LSS visar KPB-kalkylen bland annat att:

- Det är en lägre andel brukare som har insatser enligt LSS jämfört KPB-kommunerna. De höga kostnaderna inom LSS är hänförliga till höga kostnader för insatserna snarare än många brukare.
- Kostnader för LSS per brukare och invånare är höga.
- Ekerö lägger mer resurser på daglig verksamhet och grupp/servicebostäder än personlig assistans, i jämförelsen.
- Gruppboendena är fullbelagda varför nya beslut om boende leder till externt köpta platser.

Med anledning av det arbete som pågår inom förvaltningen och de något olika resultaten från KPB-analysen och denna nyckeltalsanalys anser vi de relevant att poängtera att analyserna inte ska stå i strid med varandra i utvecklingsarbete utan fungera som komplement för att belysa verksamhetens olika delar.

Allmänt om nyckeltal

Nyckeltal benämns vissa tal som ofta används för att värdera ett företag eller en organisation och dess verksamhet.
Wikipedia

Varför nyckeltal?

- Nyckeltalens uppgift är bidra till presentationen av läge, utveckling, mål och resultat för verksamhet och ekonomi.
- Nyckeltalen kan stärka beslutsunderlaget för politik- och tjänstemannaledning.
- Det är viktigt att nyckeltal:
 - är anpassade till uppdraget och verksamheten,
 - fokuserar på det väsentliga,
 - är förankrade i organisationen och enkla att förstå samt
 - möjliggör jämförelser (mellan bra/dåliga värden, med andra kommuner).
- Officiell statistik utgörs av kommunala räkenskaper och antalsuppgifter om brukare etc., och finns för samtliga kommuner.
- Det är viktigt att välja officiella och heltäckande nyckeltal.

Källa: Rådet för främjande av kommunala analyser (RKA)

Varför nyckeltalsjämförelser?

Nedan ges några exempel på varför jämförelser är bra att göra:

- Ger ett signalsystem som speglar avvikelser
 - jämfört med andra kommuner
 - över tid i den egna kommunen
- Kan förklara skillnader
 - påverkbara och icke påverkbara faktorer
- Kan användas för att lära och utveckla verksamheten
- Man kan lära sig av goda exempel
- Ge underlag för bra uppföljning och prognoser
- Kan leda till att den egna redovisningen förbättras dvs. höja statusen på statistik och räkenskapssammandrag

Olika jämförelser kan ge olika resultat

Beroende på vilka nyckeltal som används, vilken data som används och vilka kommuner eller kommungrupper som jämförelsen görs mot så får olika resultat. Vilket är viktigt att ha i åtanke.

Ekerö har under sommaren/hösten genomfört Kostnad per brukare (KPB) inom socialförvaltningen. KPB är ett sätt att följa upp verksamheten ur ett brukarperspektiv utifrån vad de olika insatser som kommunen erbjuder kostar per brukare och invånare, kostnaden för olika kombinationer av insatser och jämförelser med andra kommuner. Inom KPB görs en jämförelse med samtliga andra kommuner som genomfört analysen, samt för Ekerös del specifikt de Stockholmskommuner som deltar.

Vid avstämning med förvaltningen förmedlas att underlaget från arbetet med KPB har använts vid budgetarbetet inför 2020.

Med vem ska man jämföra sig?

- I materialet görs jämförelser mot jämförbara kommuner, länet, riket och kommungruppen *Pendlingskommun nära storstad*.
- Jämförbara är de sju mest lika kommunerna ur ett strukturellt perspektiv (Källa: www.kolada.se).
- Olika jämförbara kommuner för olika områden.
- Kvarvarande kostnadsskillnader kan förklaras av påverkbara faktorer (ej struktur) eller delar som inte fångas av utjämningsystemet..
- Bygger på referenskostnader och folkmängd.

	Jfr övergripande	Jfr bo	Jfr grsk	Jfr gysk	Jfr äo	Jfr ifo	Jfr LSS	
1	Lomma	Upplands-Bro	Knivsta	Svalöv	Vallentuna	Ulricehamn	Nässjö	
2	Vaxholm	Lomma	Danderyd	Östra Göinge	Upplands-Bro	Ystad	Esiöv	
3	Knivsta	Staffanstorp	Lomma	Svenljunga	Upplands Väsby	Mariefstad	Karlshamn	
4	Sollentuna	Svedala	Salem	Bjuv	Salem	Vallentuna	Lindesberg	
5	Salem	Vallentuna	Vaxholm	Kungsör	Sigtuna	Kävlinge	Eksjö	
6	Värmdö	Härryda	Habo	Tyresö	Värmdö	Ljungby	Sollefteå	
7	Nacka	Burlöv	Härryda	Vingåker	Österåker	Laholm	Kramfors	
	Genomsnittlig skattesats i resp. grupp	19,39	19,76	20,02	21,33	19,19	20,23	22,29
	Ekerö skattesats:							19,25

2

Standardkostnad i relation till verklig kostnad

Standardkostnaden är den kostnad som kommunen skulle ha om verksamheten bedrevs med en genomsnittlig avgifts-, ambitions- och effektivitetsnivå men med hänsyn till kommunens strukturella förutsättningar enligt kostnadsutjämnningen.

Beskrivning av referenskostnad

Sedan 1997 jämförs kommunernas faktiska kostnader för kärnverksamheterna med motsvarande referenskostnad. Beräkningen görs av Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) och publiceras i www.kolada.se

För att jämföra en kommuns kostnader med en annans med hänsyn tagen till varje kommuns strukturella förutsättningar används kommunens faktiska nettokostnader i olika verksamheter med kommunens referenskostnad enligt kostnadsutjämningsystemet.

Eventuella skillnader mot referenskostnaden kan förklaras av den relativa effektivitetsnivån i verksamheten. Bedriver kommunen verksamheten mer kostnadseffektivt än genomsnittet (men till samma standard) visar det sig i en nettokostnad som är lägre än referenskostnaden. Det omvända gäller om verksamheten bedrivs ineffektivt ur ett kostnadsperspektiv.

Kommunen kan vidare göra en annan prioritering i budgettilldelningen än genomsnittet. Det kan handla om att medvetet hålla en högre ambitionsnivå i alla verksamheter (och finansiera detta med högre skatt än genomsnittet) eller att medvetet tilldela en viss verksamhet mer resurser på bekostnad av andra verksamheter.

Denna prioritering kommer att visa sig som en positiv nettokostnadsavvikelse för den prioriterade verksamheten. Skillnad i tilldelning av resurser kan också spegla en intern resursfördelningsmodell med svaga kopplingar till den demografiska situationen och de strukturella behoven. Kostnadsutjämnings-systemet (och referenskostnaden) anpassar sig tämligen direkt till hur situationen ser ut i kommunen. Om resursfördelningen inte ”hängar med” kan det resultera i en nettokostnads-avvikelse (uppåt eller nedåt).

Slutligen kan kommunens kostnad påverkas av strukturella förutsättningar som inte systemet fångar.

I praktiken kan det vara svårt att konstatera vilket som är orsaken till en eventuell avvikelse. Inte sällan är det en kombination av flera orsaker. Via olika volymuppgifter och styckkostnader ges dock en indikation om orsaken.

Syftet med jämförelsen är således **inte att anpassa kostnaden till referenskostnaden**, utan att granska kommunens faktiska prioriteringar och resursfördelning till olika verksamheter (jämfört med genomsnittet).

Standardkostnad – vad beaktas?

Äldreomsorg

Standardkostnaden bestäms av indikatorerna:

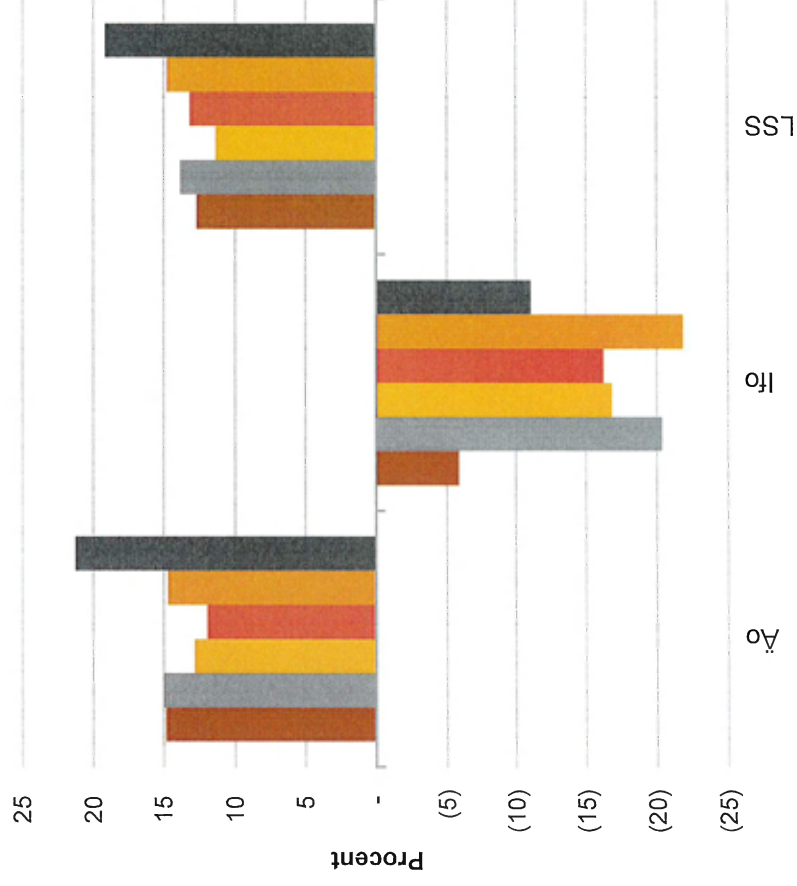
- Ålder (65-79, 80-89, 90+)
- Civilstånd (gift/ ogift)
- Merkostnad ohälsa (s.k. dödlighetskorrigering)
- Faktiskt antal döda i jämförelse med förväntade antal döda 65+
- Tillägg /avdrag för utländsk bakgrund (nordisk/ utomnordisk), 5 procent per 65+
- Tillägg/avdrag för gles bebyggelse samt extra behov av institutionsboende i glesbygd

LSS-verksamheten

Standardkostnaden bestäms av indikatorerna:

- Kommunens inrapporterade/ verkställda LSS-insatser
- Genomsnittliga styckkostnader
- Kommunens redovisade personalkostnader (inkl. en andel av köpt verksamhet) som approx. för vårdtyngd hos kommunens brukare. Kompenseras till 70 procent.

Nettokostnadsavvikelse över tid – socialnämndens verksamheter

För äldreomsorgen har avvikelsen varit positiv under hela perioden (2013-2018). Vilket innebär att Ekerö kommun bedrivit äldreomsorg till en högre kostnad än vad som kan förväntas. Avvikelsen var relativt konstant under de första fem åren, 2018 ökar sedan avvikelsen markant jämfört med föregående år.

Gällande individ- och familjeomsorgen har kommunen bedrivit verksamheten till en kostnad som är lägre än förväntad nivå under hela perioden. Senaste mätningen år 2018 minskade avvikelsen med ca 10 procentenheter jämfört 2017.

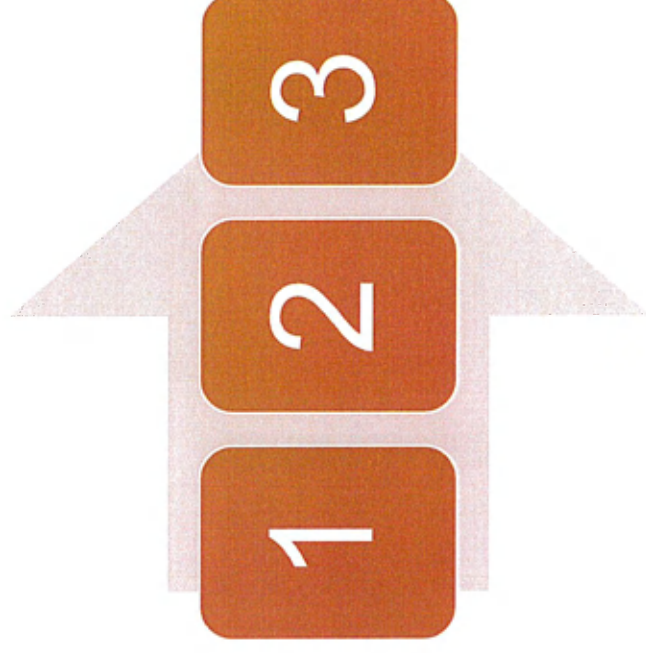
Funktionshinderomsorgen har precis som äldreomsorgen haft en positiv avvikelse hela perioden och bedrivit verksamheten till en kostnad som är högre än vad som kan förväntas under hela perioden. Avvikelsen ökade som mest år 2018 jämfört med föregående år.

Avvikelse i spannet +/- 5 procent från förväntad kostnad är att betrakta som rimliga. För Ekerös del avviker dock samtliga tre verksamheter mer från förväntad nivå.

Analysens tre steg

Standardkostnadsanalysen, enligt den metod som arbetats fram av SKL och SCB, består av tre steg.

1. Det *första* steget innebär att man jämför kommunens redovisade nettokostnad (kronor per inv.) med den genomsnittliga nettokostnaden i riket (kronor per inv.).
2. Det *andra* steget innebär att man jämför kommunens referenskostnad (kronor per inv.) med den genomsnittliga referens-kostnaden i riket (kronor per inv.).
3. I det *tredje* steget sätts steg 1 i relation till steg 2.

Analysens tre steg – socialnämndens verksamheter

- Här används Ekerös utfall år 2018 (senaste året).

	Äldreomsorg	IFO	LSS
Nettokostnad i kommunen	9 324	2 576	8 085
Nettokostnad i riket	10 619	4 343	5 085
Steg 1 (index)	88	59	159
Standardkostnad kommunen	7 687	2 897	6 786
Standardkostnad riket	10 619	4 343	5 085
Steg 2 (index)	72	67	133
Steg 3 (%)	21,3%	-11,1%	19,2%
Steg 3 kr/inv.	1 636	-321	1 300
Steg 3 mnkr	46,3	-9,1	36,8

Analysens tre steg – socialnämndens verksamheter

Äldreomsorg

Ekerö bedriver äldreomsorg till en kostnad som understiger riksgenomsnittet med 12 procent (2018) givet kommunens standard, effektivitet och struktur. Ekerö har sådana strukturella förutsättningar (enligt kostnadsutjämnningen) att de borde kunna bedriva äldreomsorg till en kostnad som understiger riksgenomsnittet med 28 procent givet en genomsnittlig standard och effektivitet samt med hänsyn till Ekerös strukturella förutsättningar.

Merparten av den lättare strukturen kan tillskrivas åldersstrukturen. Men de äldres socioekonomiska bakgrund och åldersfördelningen bland de äldre spelar också in.

Ekerö kommun bedriver äldreomsorg till en kostnad som är 21 % *högre än* förväntat. Skillnaden motsvarar 46,3 mnkr.

IFO

Ekerö kommun bedriver verksamhet inom Individ- och familjeomsorgen till en kostnad som understiger riksgenomsnittet med 41 procent (2018) givet kommunens standard, effektivitet och struktur.

Ekerö har sådana strukturella förutsättningar att IFO-verksamhet borde kunna bedrivas till en kostnad som understiger riksgenomsnittet med 33 procent givet genomsnittlig standard, effektivitet och Ekerös strukturella förutsättningar.

Ekerö kommun bedriver IFO-verksamhet till en kostnad som är 11,1 procent *lägre än* förväntat. Skillnaden motsvarar 9,1 mnkr.

LSS

Ekerö kommun bedriver LSS-verksamheten till en kostnad som överstiger riksgenomsnittet med 59 procent (2018) givet kommunens standard, effektivitet samt struktur.

Ekerö har sådana strukturella förutsättningar (enligt LSS-utjämnningen) att de borde kunna bedriva LSS-verksamhet till en kostnad som överstiger riksgenomsnittet med 33 procent givet en genomsnittlig standard, effektivitet och med hänsyn till kommunens faktiska volymer.

Ekerö har alltså i förhållande till riket en tyngre struktur inom LSS och förväntas ha högre kostnader än riksgenomsnittet. Ekerö bedriver dock LSS-verksamhet till en kostnad som är 19,2 procent *högre än* förväntat. Skillnaden motsvarar 36,8 mnkr.

3

Sammanfattning av
granskningen

Sammanfattning - referenskostnad i relation till verklig kostnad

Vid en jämförelse mot referenskostnad bedrev socialnämnden i Ekerö dessa tre verksamheter ihop till en kostnad som översteg förväntad nivå med **74 miljoner kronor**, år 2018.

Standardkostnaden avser den genomsnittliga kostnaden i riket men med hänsyn till den egna kommunens förutsättningar såsom de identifieras enligt kostnadsutjämnningen. Avvikelsen avser utfall och enligt de siffror kommunen redovisar till SCB i det så kallade Räkenskapssammandraget.

Dock skiljer sig de tre verksamheterna tydligt åt där IFO bedrivs till en kostnad som understiger förväntad nivå med **9,1 miljoner kronor** (16 mnkr år 2017). För äldreomsorgen och funktionshinderomsorgens del gäller det omvända. Äldreomsorgen bedrivs till en kostnad som överstiger det förväntade med **46,3 miljoner kronor** (30 mnkr år 2017) och funktionshinderomsorgen översteg förväntad nivå med **36,8 miljoner kronor**.

En avvikelse innebär att kommunen relativt har en annan ambitionsnivå eller effektivitet i verksamheten. Det kan bero på strukturella förutsättningar som inte systemet fångar. Det är inte lätt att härleda vilket som är fallet. Via styckkostnader och volymstatistik kan man dock komma en bit på vägen. Det är dock viktigt att skilja på budgeterade och icke budgeterade avvikelser. Mer om det i respektive avsnitt.

I de följande avsnitten analyseras de två verksamheterna äldreomsorg och funktionshinderomsorg i syfte att förklara avvikelserna mot referenskostnaden.

Sammanfattning äldreomsorg (1/3)

Nettokostnadsavvikelse och budgetavvikelse

- Ekerö kommun bedriver äldreomsorg till en **högre kostnad** än vad som kan förväntas utifrån kommunens struktur och genomsnittlig ambition och effektivitet. Under 2018 uppgick nettokostnadsavvikelsen till **46 miljoner kronor**. Detta innebär att äldreomsorgen kostar 46 mnkr mer än referenskostnaden stipulerar.
- Ekerö sticker ut i den externa jämförelsen då såväl jämförbara kommuner, länet och kommungrupp alla bedriver äldreomsorg till en lägre kostnad än förväntat.
- Budgetavvikelsen har varierat under perioden. Största negativa avvikelse mot budget sker 2018 då kommunens budget överskreds med cirka 10,2 miljoner kronor. Däremot redovisade äldreomsorgen ett överskott 2014 och 2016 på 12,8 respektive 7,2 miljoner kronor.

En stor del av överkostnaden mot referenskostnaden är därmed budgeterad då budgetavvikelsen för 2018 var ca 10 mnkr medan avvikelsen från referenskostnaden var drygt 46 mnkr. En budgeterad avvikelse är helt i sin ordning då det är kommunen som väljer ambitionsnivå utifrån tillgängliga resurser (såsom nivå på skattesats).

En icke budgeterad avvikelse är mer bekymmersam. Denna kan uppstå på två olika sätt:

- Underskattning av efterfrågan i budgettilldelningen (*beställaren*)
- Verksamheten klarar inte att utföra uppdraget till den tilldelade budgeten per brukare (*utföraren*)

Då kommunen redovisar budgetunderskott för 2018 inom äldreomsorgen är aktuell avvikelse inte helt och hållet den budgeterade.

Sammanfattning äldreomsorg (2/3)

- Inledningsvis noteras att brukarna i Ekerö sammantaget är fortsatt nöjda med hemtjänsten medan andelen som är nöjda inom särskilt boende har minskat under 2017-2018.
- Befolkningen i målgruppen 65+ år har ökat under den senaste 5-årsperioden, procentuellt är det åldersgruppen äldre äldre som ökar mest. Detta är även den målgrupp som normalt sett är i störst behov av insatser från äldreomsorgen.
- Ett högre antal invånare leder till fler brukare förutsatt att andelen invånare med beviljade insatser är konstant.

Hemtjänst

- Sedan 2013 har andelen invånare med beviljad hemtjänst ökat för varje år och det är en klart högre andel av invånarna i Ekerö som är beviljade hemtjänst i jämförelse med andra. Trots att fler är beviljade hemtjänst är omfattningen på besluten i nivå med jämförelsegrupperna. Samtidigt redovisar Ekerö en lägre kostnad per brukare.

- För hemtjänstens del får befolkningsutvecklingen dubbelt genomsnitt, dels en ökad äldre befolkning och dels en större andel av invånarna som är beviljade hemtjänst. Hemtjänsten har alltså sett en volymökning.
- Utifrån analysen av andel med omsorg kan noteras att antingen är invånarna i sämre skick i Ekerö eller att biståndsbedömningen är generösare.
- I huvudsak är de det högre inflödet inom hemtjänsten, dvs. antalet brukare och omfattningen på besluten, som är kostnadsdrivande snarare än effektiviteten i utförandet.
- Vid avstämning med förvaltningen framgår att hemtjänsten vid en utredning visats utföra fler timmar än beviljade och trots detta hålls ändå kostnaderna förhållandevis låga. Detta innebär att risken för att kostnaderna inom utförandet hålls låga genom att inte utföra samtliga beviljade timmar kan förkastas.

Sammanfattning äldreomsorg (3/3)

Särskilt boende

- Den senaste 5-årsperioden har andelen invånare med beviljat särskilt boende legat på en jämn hög nivå. I extern jämförelse är det fler som beviljas särskilt boende på Ekerö än hos jämförelsegrupperna. Detta samtidigt som läget är det samma inom hemtjänsten, med en hög andel brukare.
- Särskilt boende redovisar till skillnad från hemtjänsten även höga kostnader per brukare, med i genomsnitt över 1,1 mnkr. Detta är tydligt över jämförbara kommuner och kan exempelvis bero på långa beslut (att brukaren bor länge), dyra boenden (ex. nya lokaler), högre personaltätthet eller en ineffektiv schemaplanering.
- Den höga andelen med såbodel i kombination med dyra platser påverkar avvikelserna mot referenskostnaden.
- Vid avstämning med förvaltningen beskrivs att Ekerö kommun har beslutat att införa ett nytt internhyressystem från 2020 vilket kommer medföra sänkta hyreskostnader för särskilt boende, motsvarande 8,5 mnkr.

Korttidsvård

- Ekerö har ett lågt användande av korttidsvård, dvs. beviljar få dygn inom korttids. Samtidigt har varje dygn en jämförelsevis låg kostnad vilket sammantaget gör att korttidsvården har låga kostnader.
- Vid avstämning med förvaltningen framgår att behovet av korttidsplatser har kunnat hållas nere tack vara en hög och snabb beredskap inom hemtjänsten, som då kan ta emot utskrivningsklara brukare. Under sommaren 2019 inrättades 5 nya korttidsplatser.
- Förvaltningen ser utmaningar framöver om förslaget på att kommunen ska överta ansvaret inom 1 dygn från att patienten är medicinskt utskrivningsklar.

Rekommendationer för framtida gransknings- och/eller analysområden

- Långsiktig planering av vård- och boendeformer för att tillgodose brukarnas behov, är ett område för djupare granskning.
- Biståndsbedömningen, dess rutiner och följsamhet mot dessa samt överrensstämmelse med kommunens ambition och budgettilldelning.
- Analys av särskilt boende, vad är orsaken till kostnadsökningen under de senaste åren? Hur fungerar ledning och styrning, planering och uppföljning?

Sammanfattning omsorg för personer med funktionsnedsättning (1/2)

Nettokostnadsavvikelse och utfall mot budget

- Ekerö kommun bedriver omsorgsverksamheten för personer med funktionsnedsättning till en högre kostnad än vad som kan förväntas utifrån kommunens struktur och genomsnittlig ambition och effektivitet. Under 2018 uppgick nettoavvikelsen till **36,8 miljoner kronor**.
- Sammantaget har kommunen haft en genomsnittlig nettokostnadsavvikelse mellan 2013 och 2018 på cirka 13 procent över referenskostanden.
- Sett till budgeterade och faktiska kostnader för funktionshinderomsorgen, har kommunen redovisat ett överskott för verksamheten för samtliga år förutom 2014. Kommunen har haft ett överskott i genomsnitt på cirka 2,9 miljoner kronor mellan 2013 och 2018.

- Överkostnaden mot referenskostnaden är därmed budgeterad då verksamheten redovisat ett budgetöverskott de senaste fyra åren. För 2018 var budgetavvikelsen närmare 1,5 mnkr i överskott samtidigt som kostnaden var närmare 37 mnkr över förväntad nivå.
- En budgeterad avvikelse är helt i sin ordning då det är kommunen som väljer ambitionsnivå utifrån tillgängliga resurser (såsom nivå på skattesats).
- Ekerö har alltså en högre ambition inom omsorg om personer med funktionsnedsättning. En ambition som är budgeterad för.

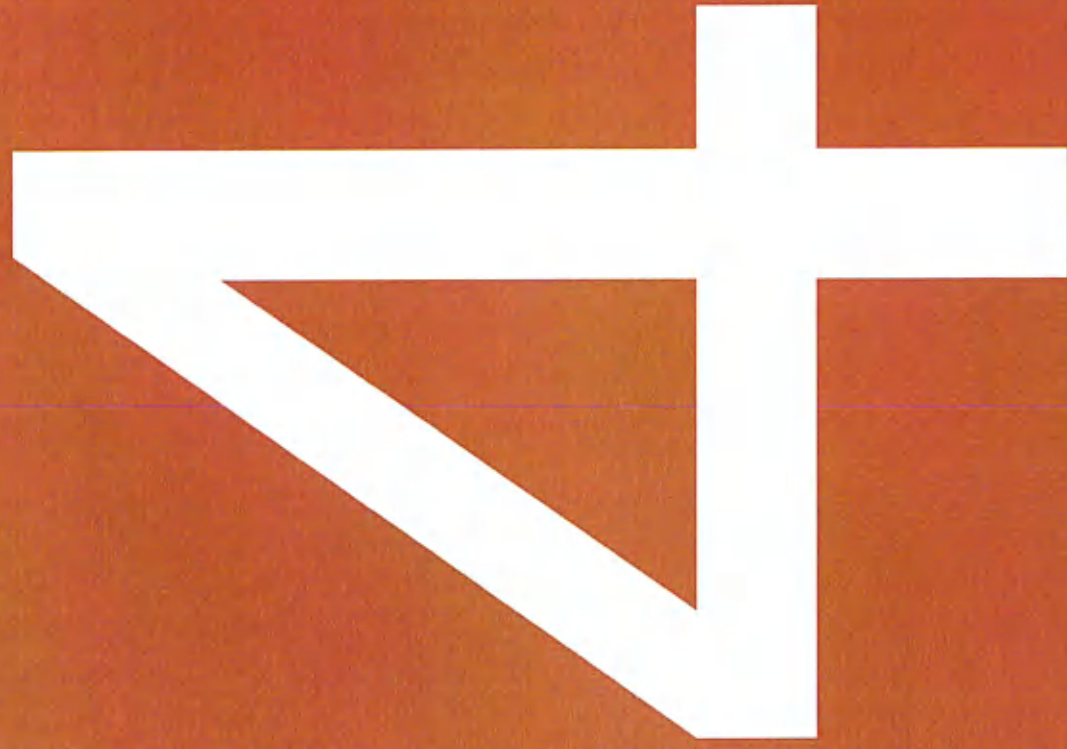
Sammanfattning omsorg för personer med funktionsnedsättning (2/2)

- Den totala kostnadsnivån per invånare 0-64 år med funktionsnedsättning har haft en jämn utveckling och ökat med cirka 11 procent från 2013 fram till 2018.
- Under 2018 har Ekerö kommun bedrivit verksamheten till en kostnad som har överstiger tydligt förväntad nivå till skillnad från jämförelsegrupperna som bedriver verksamheten till en lägre kostnad än förväntat. Det är framför allt kostnader förknippade med LSS som högre i jämförelse.
- Totala kostnaden för insatser enligt SoL ligger lågt i förhållande till jämförelsegrupperna. Däremot utmärker sig Ekerö med en hög andel hemtjänst.
- Under mätperioden har kostnaderna för insatser enligt LSS ökat likväldigt som avvikelser mot referenskostnaden. Detta tyder på att kostnadsökningen i första hand är driven av ökade styckkostnader och inte av ökade volymer (för vilka det kompenseras). Det kan även bero på att Ekerös volymutveckling avviker från riksnittet.

- De höga styckkostnaderna återfinns inom boende (grupp- och servicebostad) samt inom Daglig verksamhet där Ekerö avviker stort från samtliga jämförelsegrupper. Ekerö har alltså höga kostnader för boendeplatser och daglig verksamhet.
- Dessa höga styckkostnader inom boende och daglig verksamhet är en stor del av förklaringen till avvikelser mot referenskostnaden.
- Viktigt att poängtera är att en stor del av dessa höga kostnader finns planerade i budgeten, vilket innebär att ambitionsnivån inom dessa områden är högre än riksnittet.

Rekommendation till framtida granskning och/eller analys

- Kostnadsanalys av särskilda boenden enligt LSS, effektivitet, lokalutnyttjande, differentiering av platser, servicebostäder i relation till gruppboende
- Analys av daglig verksamhet - organisation, ledning och styrning, utfall i förhållande till det beting ersättningen kräver.

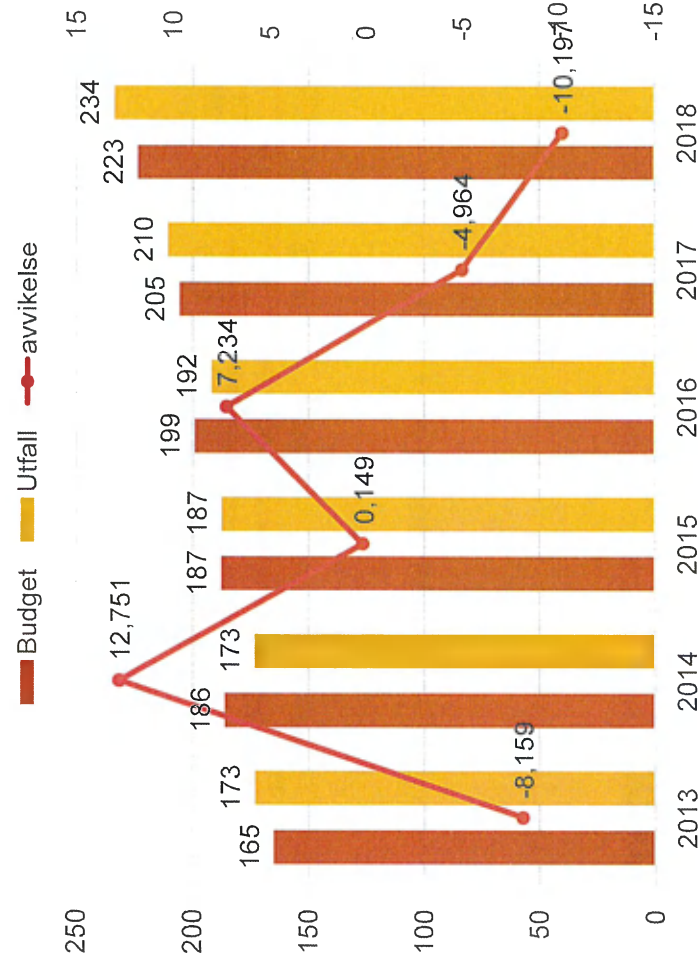
Äldreomsorg

Budgetavvikelse - äldreomsorg 2013–2018, miljoner kronor

Äldreomsorgen har redovisat underskott mot budget för år 2013, 2017 och 2018. Största negativa avvikelser mot budget sker 2018 då kommunens budget **överskreds** med cirka **10,2 miljoner kronor**. Enligt socialnämndens verksamhetsberättelse förklaras detta framför allt av högre volymutfall för hemtjänst och särskilt boende.

Under 2014 och 2016 var de faktiska kostnaderna betydligt mindre än de budgeterade kostnaderna. Kommunen hade då ett överskott på cirka 12,8 respektive 7,2 miljoner kronor.

Enligt 2018 års verksamhetsberättelse karaktäriserades året av såväl högre antal brukare med hemtjänst som den genomsnittliga tiden per brukare. Även att behovet av platser i särskilt boende var något högre än förväntat. Antalet platser korttidsplatser samt platser med särskild inriktning hade ökat och dessa beskrivs vara förenade med en högre dygnskostnad än övriga platskategorier.

Invånarantal 65 +

Utveckling 2014–2018 av äldreomsorgens målgrupp

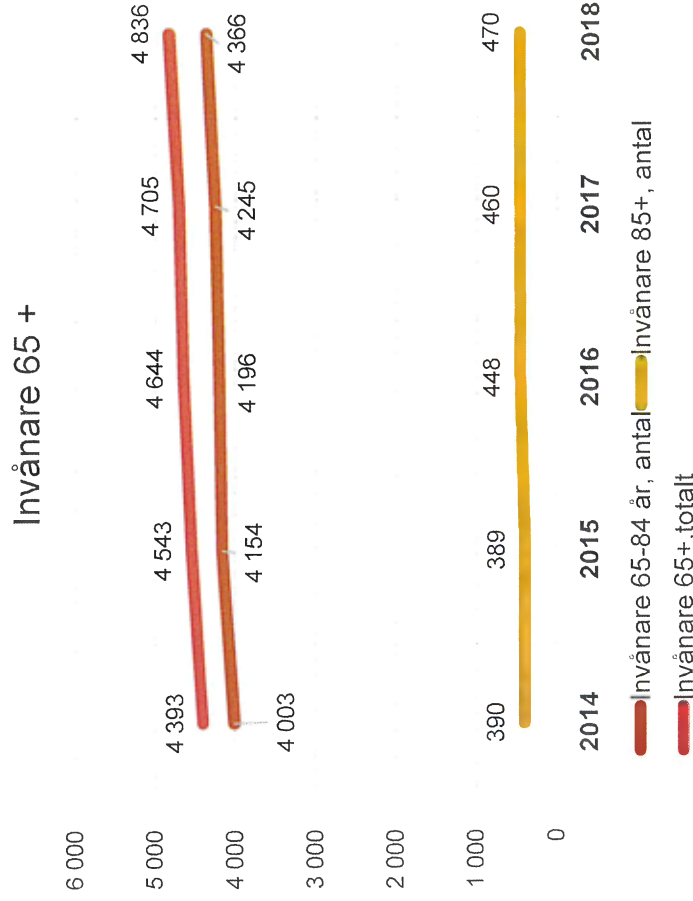
Invånare över 65 år utgör målgruppen för äldreomsorgen och påverkar nyckeltal som exempelvis kostnad per invånare och andel med omsorg. Diagrammet visar dels att det totala antalet invånare har ökat med 10 % under perioden 2014-2018. Detta motsvarar 443 personer.

Skillnaden är stor mellan de två åldersgrupperna *yngre äldre* (65-84 år) och *äldre äldre* (85+ år).

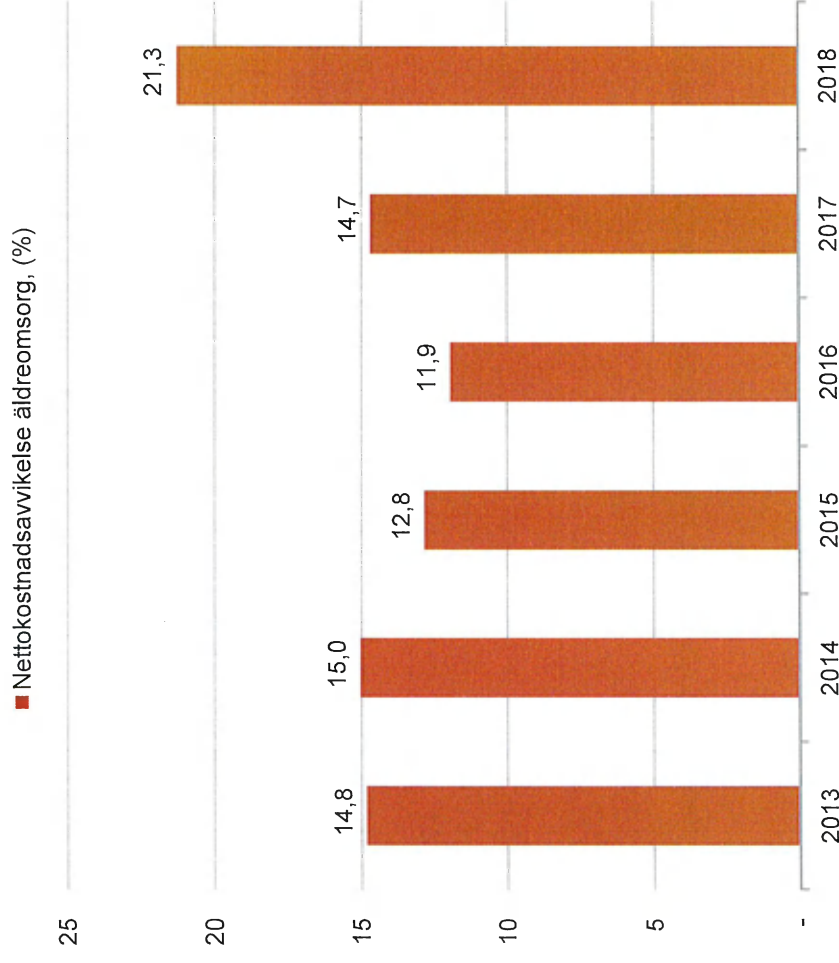
Invånare 65-84 år har ökat med 9 %, vilket motsvarar 363 personer.

Invånare över 85 år har ökat med 21 %, vilket motsvarar 80 personer.

Vanligtvis är det gruppen över 85 år som är mest vård- och omsorgskrävande, både vad gäller hemtjänst och särskilt boende. Varför ökningen i invånarantal är relevant för kostnadsanalysen.

Nettokostnadsavvikelse - äldreomsorg 2013–2018, procent

Ekerö kommun bedriver äldreomsorg till en kostnad som överstiger förväntad nivå med **21,3 procent**. Skillnaden motsvarar 46 miljoner kronor.

Kommunen har legat över referenskostanden under hela mätperioden. Störst avvikelse från förväntad nivå finner vi under verksamhetsåret 2018. En ökning med 6,6 procentenheter jämfört med 2017. Skillnaden mellan år 2017 och 2018 motsvarar cirka 16 miljoner kronor.

Förklaring till avvikelsen mot förväntad kostnad kan vara:

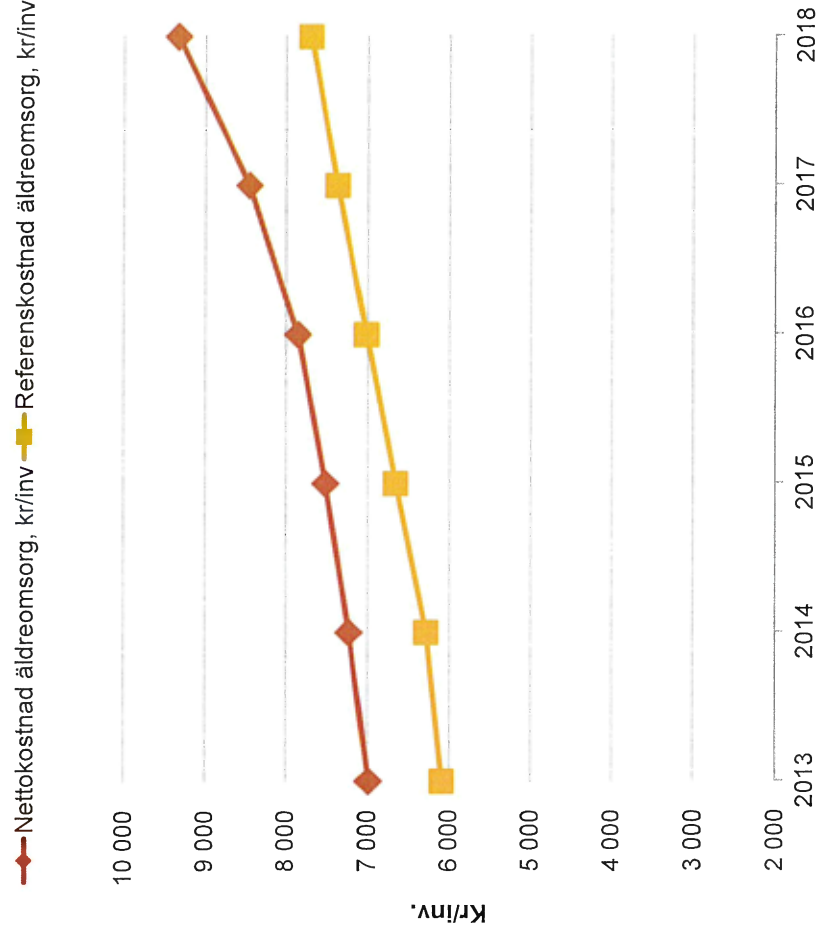
- 1) Högre volym
- 2) Högre styckekostnad
- 3) Kombination av de båda

Nettokostnad och referenskostnad - äldreomsorg 2013–2018, kr per inv.

För åren 2013-2016 ökade kommunens referenskostnad i ungefär samma takt som kommunens nettokostnader.

Mellan 2016 och 2018 ökade däremot kommunens nettokostnad snabbare än referenskostnaden. Detta resulterar i en ökad avvikelse.

Kommunens kostnad avser utfall och inte budget.

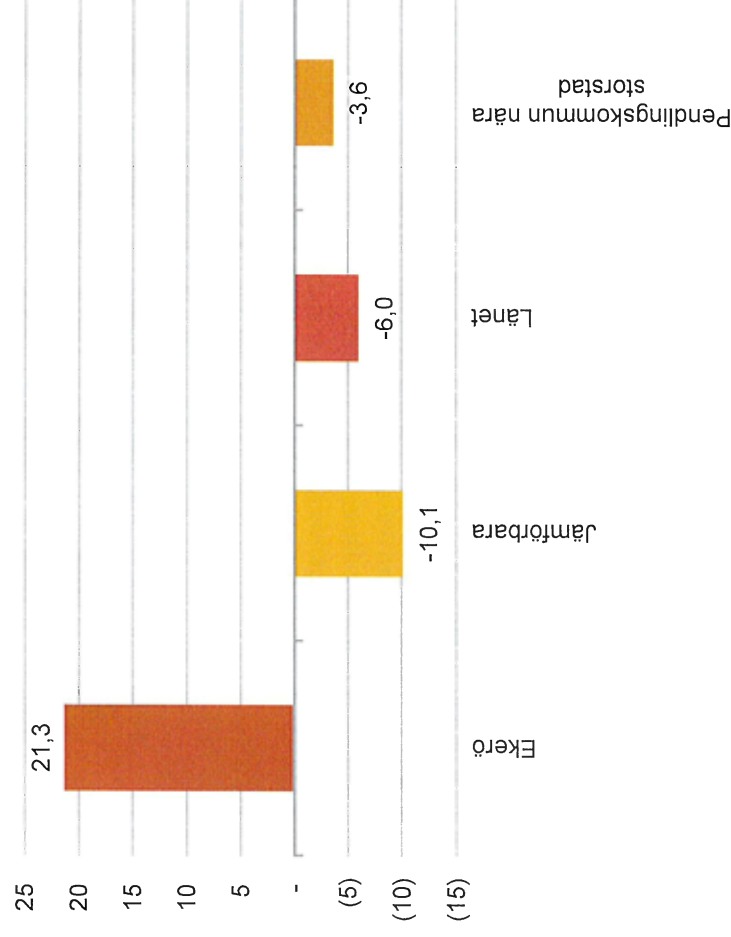

Nettokostnadsavvikelse - äldreomsorg 2018 i jämförelse, procent

Ekerö kommun redovisar för 2018 en positiv nettokostnadsavvikelse för äldreomsorgen. Det vill säga, kommunen har bedrivit verksamheten till en kostnad som har överstigit förväntad nivå med 21,3 procent.

Samtliga jämförelsegrupper redovisar en negativ avvikelse och bedriver äldreomsorg till en lägre kostnad än förväntat.

Som mest skiljer sig Ekerö kommun mot jämförbara kommuner som i sin tur bedriver sina verksamheter för äldreomsorgen till en kostnad på cirka 10 procent lägre än förväntad nivå.

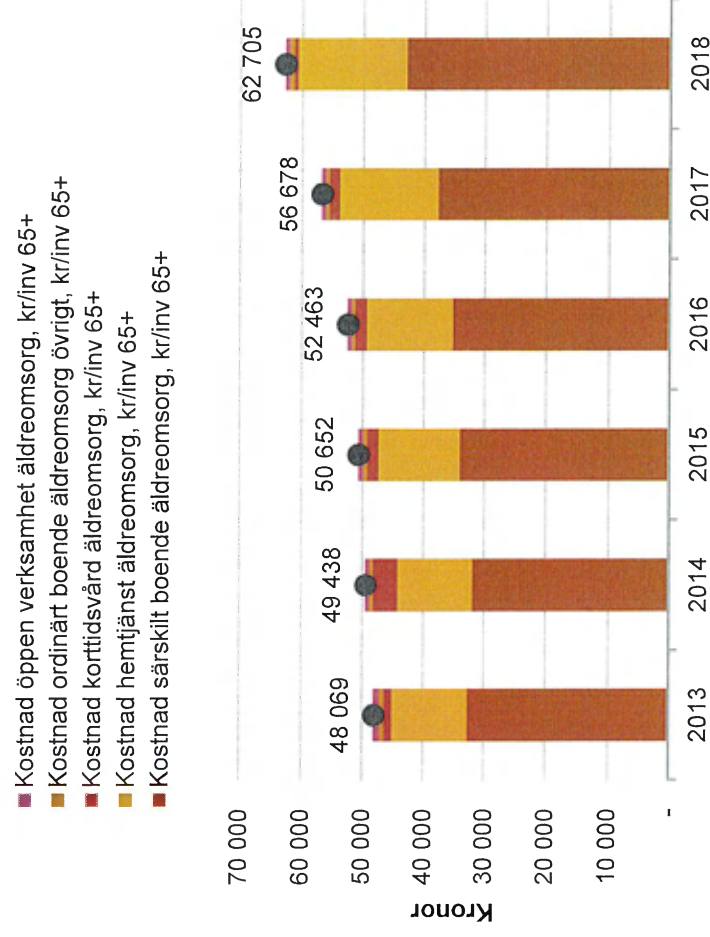
Äldreomsorgen - delarna

2013-2018, kr per invånare 65+ år

År 2018 låg kommunens totala kostnad för äldreomsorg på **62 705 kronor** per invånare över 65 år. En **ökning** på cirka **30 procent** jämfört med kostnadsnivån år 2013.

Högst procentuell ökning skedde 2018, vilket motsvarade en kostnadsökning per invånare på cirka 11 procent jämfört med 2017.

Sett till enskilda kostnadsposter, har kostnaden per invånare 65+ för hemtjänst och särskilt boende ökat med cirka 44 procent respektive 31 procent mellan 2013 och 2018. Medan kostnaden per invånare 65+ för korttidsvård har minskat med cirka 49 procent under mätperioden.

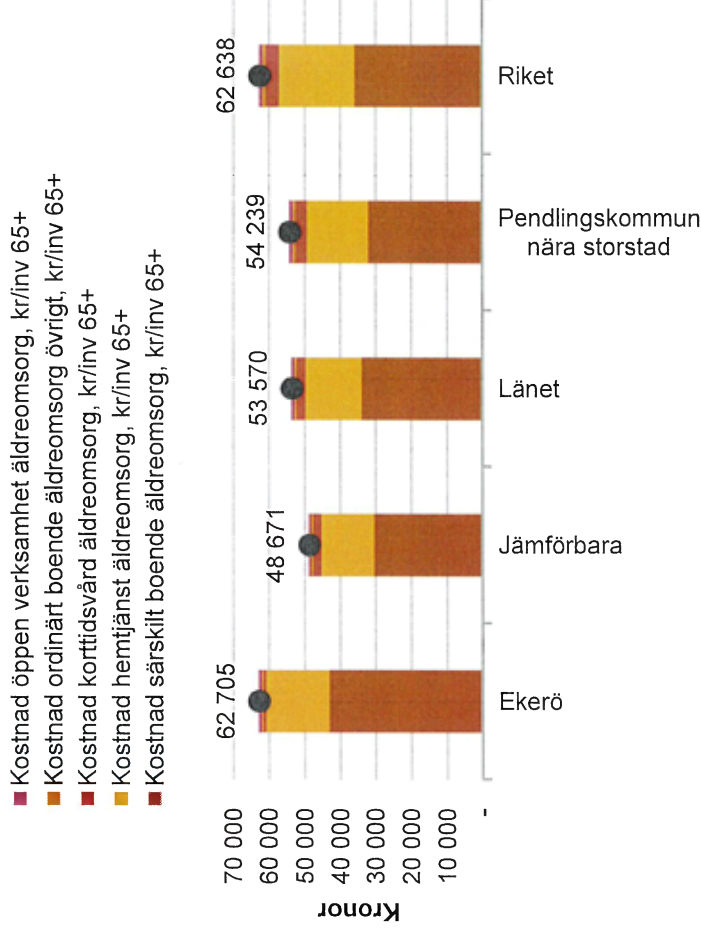
Äldreomsorgen - delarna

2018 i jämförelse, kr per invånare 65+ år

Ekerö redovisar en högre kostnad per invånare 65 + under 2018 jämfört med såväl länet som övriga grupper.

Ekerö har en kostnad som är cirka **29 procent högre** än jämförbara kommuner. Skillnaden motsvarar **14 034 kronor** per invånare 65+ år. Däremot ligger kommunen i nivå med riket.

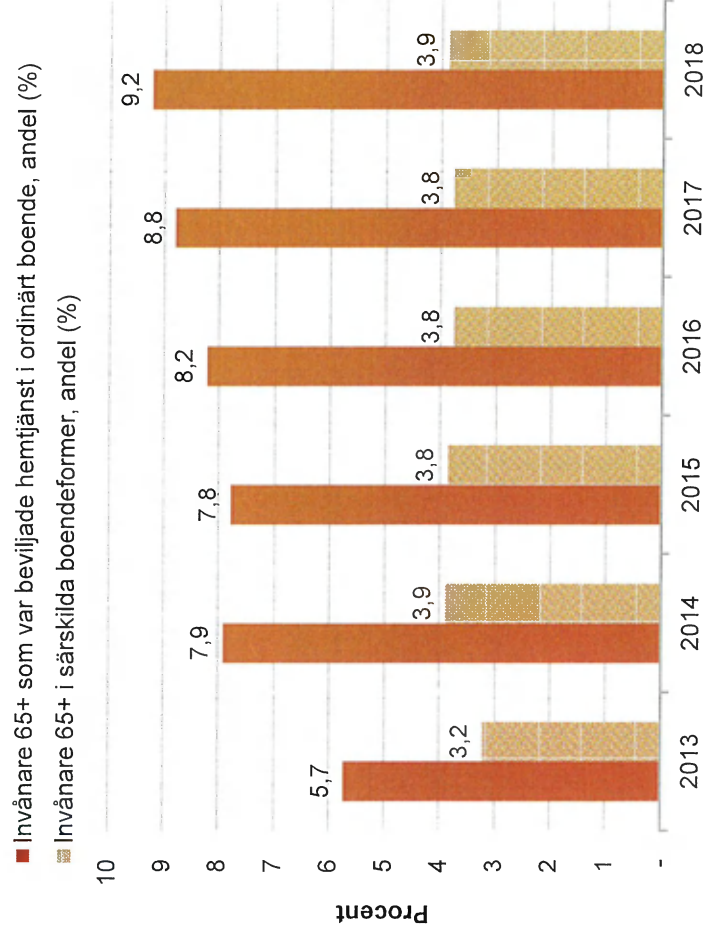
Störst skillnad finner vi gällande kostnadsposten för särskilt boende, där Ekerö i genomsnitt ligger cirka 31,5 procent högre än jämförelsegrupperna. Däremot är kostnaden för korttidsvård betydligt lägre och understiger de övriga grupperna med i genomsnitt cirka 84,5 procent.

Äldreomsorg – andel med omsorg 2013- 2018, procent

Andelen invånare 65+ år som beviljats hemtjänst i ordinärt boende har ökat över hela perioden. Totalt sett har andelen med hemtjänst ökat med **3,7 procentenheter** mellan 2013 och 2018. Störst ökning sågs mellan år 2013 och 2014.

Andelen äldre år med särskilt boende har legat på en stabil nivå sedan år 2014. Sett till hela mätperioden mellan 2013-2018, har andelen invånare 65+ i särskilt boende ökat med knappa 0,7 procentenheter.

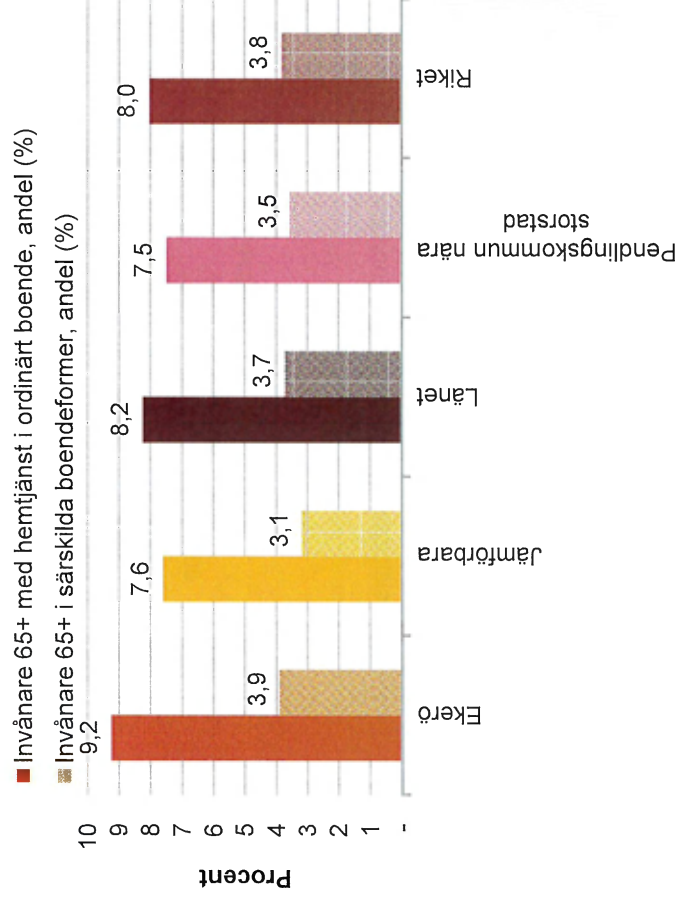

Äldreomsorg – andel med omsorg 2018 i jämförelse, procent

Ekerö har en högre andel äldre invånare med någon form av omsorg i jämförelse med såväl länet, jämförbara kommuner, kommungrupp och riket.

Störst skillnad är det inom hemtjänsten. I förhållande till de strukturellt sett mest lika kommunerna är det 1,4 procent fler av invånarna i Ekerö som har hemtjänst.

Även på boendesidan ligger Ekerö över samtliga jämförelsegrupper. Kommunens andel äldre med särskilt boende är i genomsnitt cirka 0,4 procentenheter högre jämfört med övriga jämförelsegrupper.

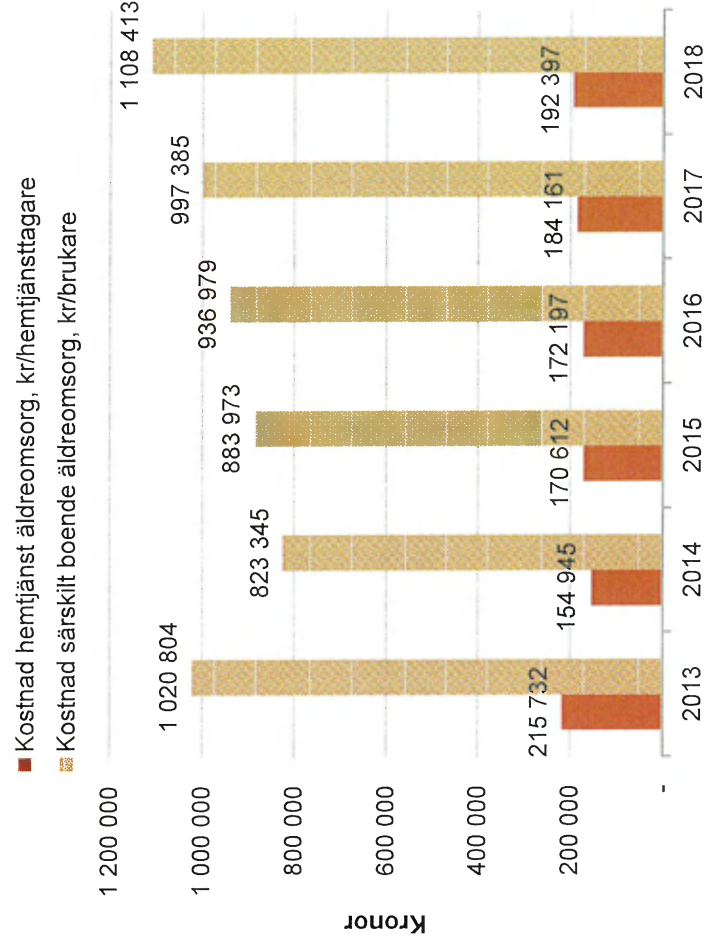

Äldreomsorg - per brukare 2013- 2018, kr per brukare

Sammantaget har kostnaden per brukare inom särskilt boende ökat med cirka 9 procent mellan 2013-2018. Medan per hemtjänstagare har minskat med cirka 11 procent under mätperioden.

År 2014 sticker ut då kostnaden för både särskilt boende och hemtjänst minskade stort. Minskningen i styckkostnad 2014 hänger troligtvis ihop med den markant ökande andelen med omsorg som sågs 2014. Fler brukare innebär ofta en något lägre kostnad per brukare då kostnaderna (mer eller mindre fasta) delas på fler individer.

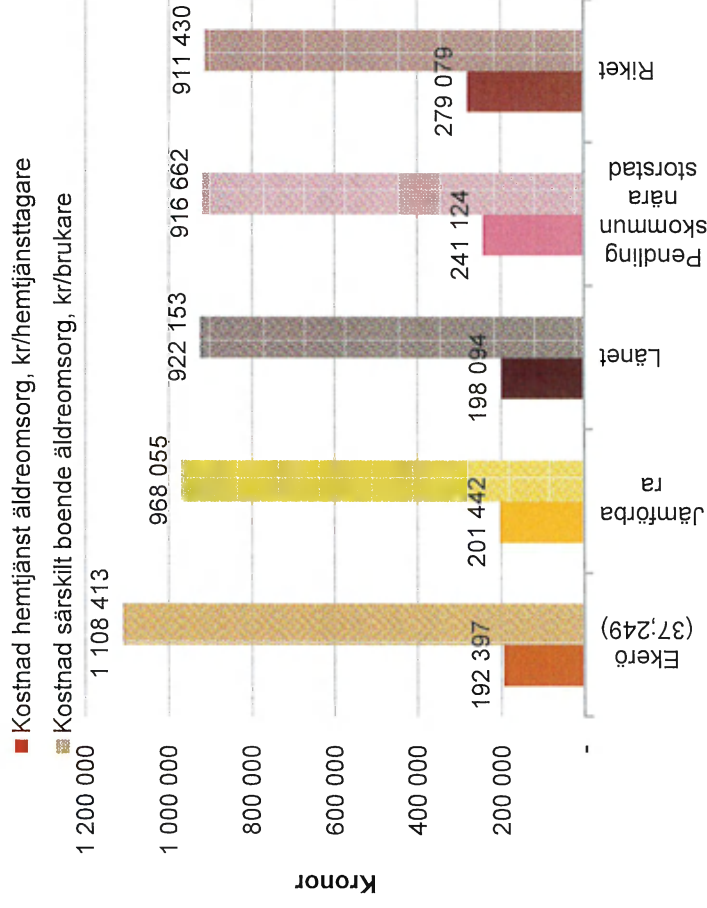
Andel med särskilt boende har legat konstant flera år, samtidigt har invånarantalet ökat vilket innebär att fler individer är beviljade säbo. 3,9 % av invånarna 2014 innebar 171 brukare, vilket 2018 ökat till 189 brukare.

Äldreomsorg – per brukare 2018 i jämförelse, kr per brukare

Ekerö redovisar förhållandevis höga kostnader för särskilt boende. Kostnaden ligger i genomsnitt cirka 19 procent högre än övriga jämförelsegrupper och riket tillsammans. Ekerö redovisar alltså dels en högre andel invånare med beviljat särskilt boende dels är kostnaden per brukare högre än jämförelsegrupperna, dessa två i kombination förklarar delar av nettokostnadsavvikelsen.

Inom hemtjänsten redovisar Ekerö förhållandevis låga kostnader per brukare. Kostnaden är under vad samtliga jämförelsegrupper redovisar. I genomsnitt cirka 15 procent lägre än övriga jämförelsegrupper och riket.

Äldreomsorg - hemtjänst

2013-2018, beviljade/beräknade timmar per månad 65+ år med omsorg

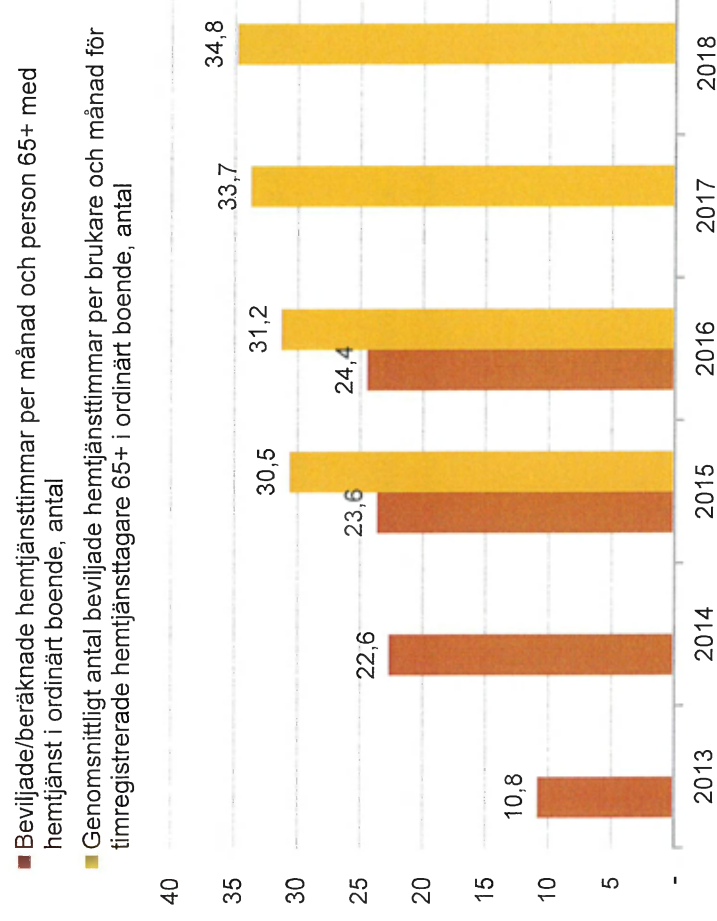
Mellan 2013 och 2016 ökade antalet beviljade timmar per brukare i stor omfattning.

Från mätningen mellan 2015 till 2018 kan vi även avläsa att genomsnittligt antal beviljade timmar ökat med cirka 14 procent. Vilket motsvarar cirka 4 timmar per brukare per månad.

Ökningen i antal beviljade timmar per brukare har skett samtidigt som andelen brukare har ökat. Samtidigt har kostnaden per brukare för hemtjänst minskat.

Vid avstämning med förvaltningen meddelas att vid en utredning framgår att hemtjänsten utför fler timmar än de beviljade.

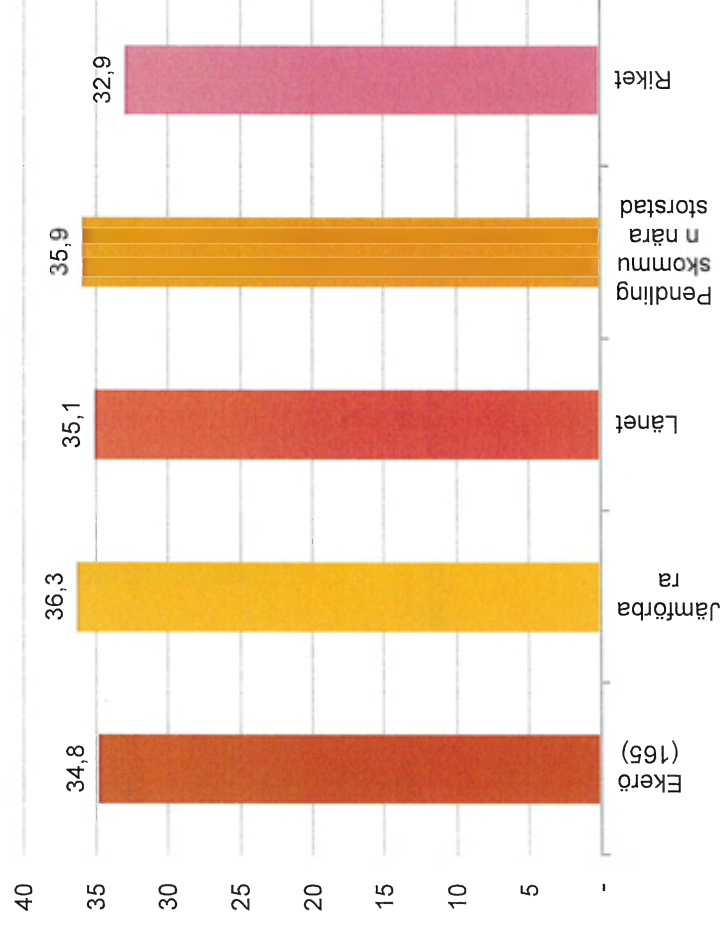
Sammantaget tyder detta på en hög effektivitet inom hemtjänsten.

Äldreomsorg - hemtjänst 2018 i jämförelse, beviljade/beräknade timmar per månad 65+ år med omsorg

Ekerös redovisade timmar ligger i nivå med länet, något under jämförbara kommuner och kommungrupp.

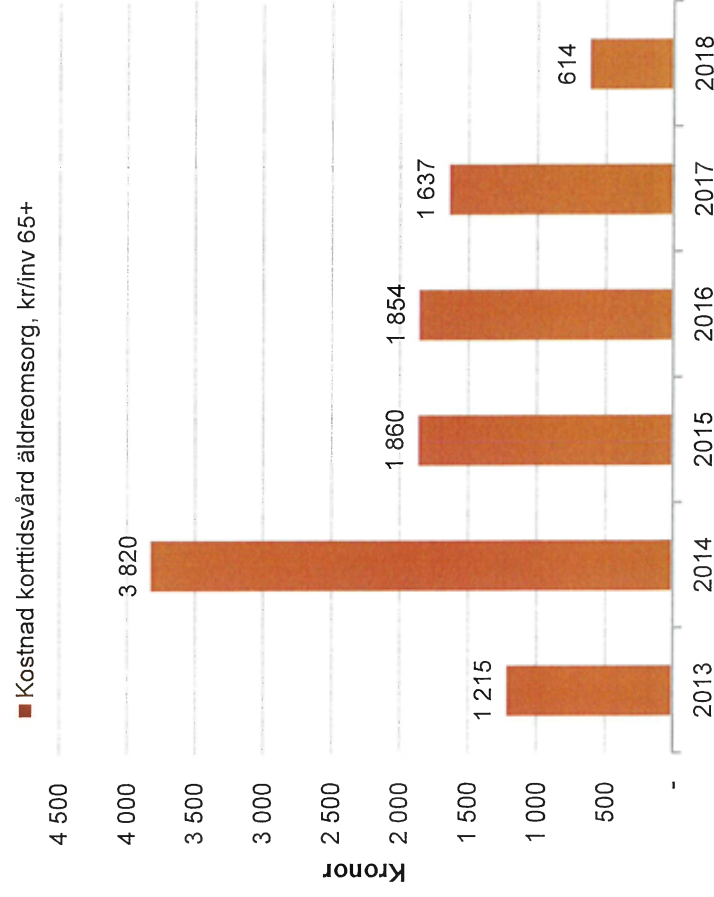
Jämfört med riket redovisar Ekerö en något högre siffra.

Äldreomsorg – korttidsvård 2013- 2018, kr per invånare 65+

Kostnaderna för korttidsvård inom äldreomsorgen, mätt i kronor per invånare över 65 år, har varierat under mätperioden. År 2014 ökade kostnaden för korttidsvård kraftigt. Mellan 2015-2018 har kostnadstrenden minskat varje år med en rejäl dipp 2018.

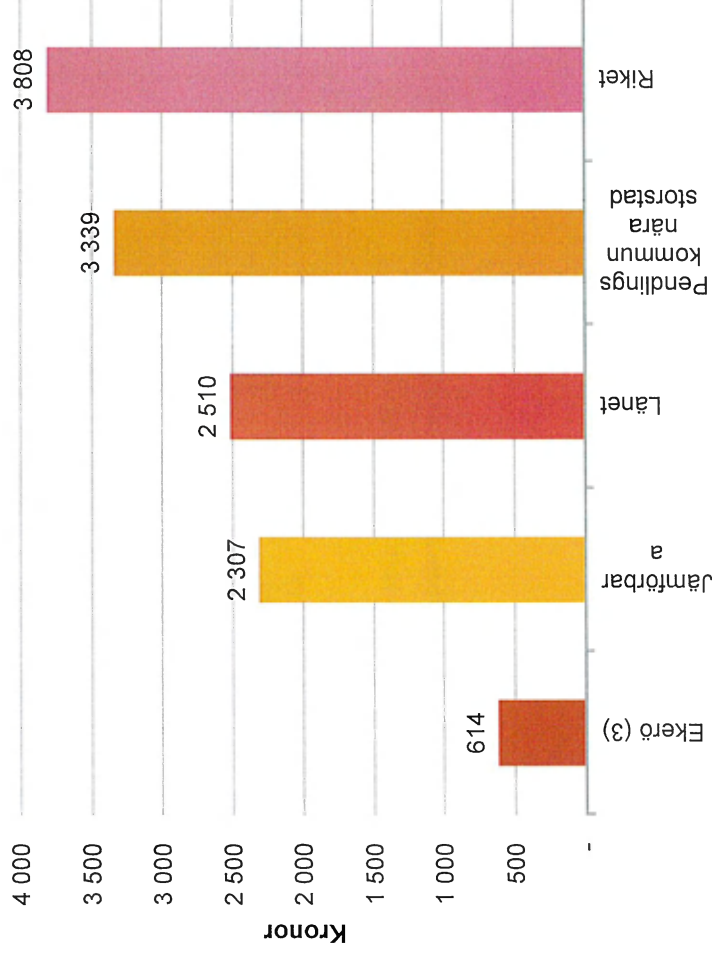
De stora förändringarna 2014 och 2018 kan indikera felrapportering.

Äldreomsorg – korttidsvård 2018 i jämförelse, kr per invånare 65+

Ekerö kommunen redovisar tydligt lägre kostnader för korttidsvård per brukare 65+ år . I genomsnitt har kommunen cirka **79 procent lägre** kostnader jämfört med jämförbara grupper samt riket.

Även med 2017 års rapporterade värde 1637 kr/invånare ligger Ekerö lågt i jämförelse.

Äldreomsorg – korttidsvård

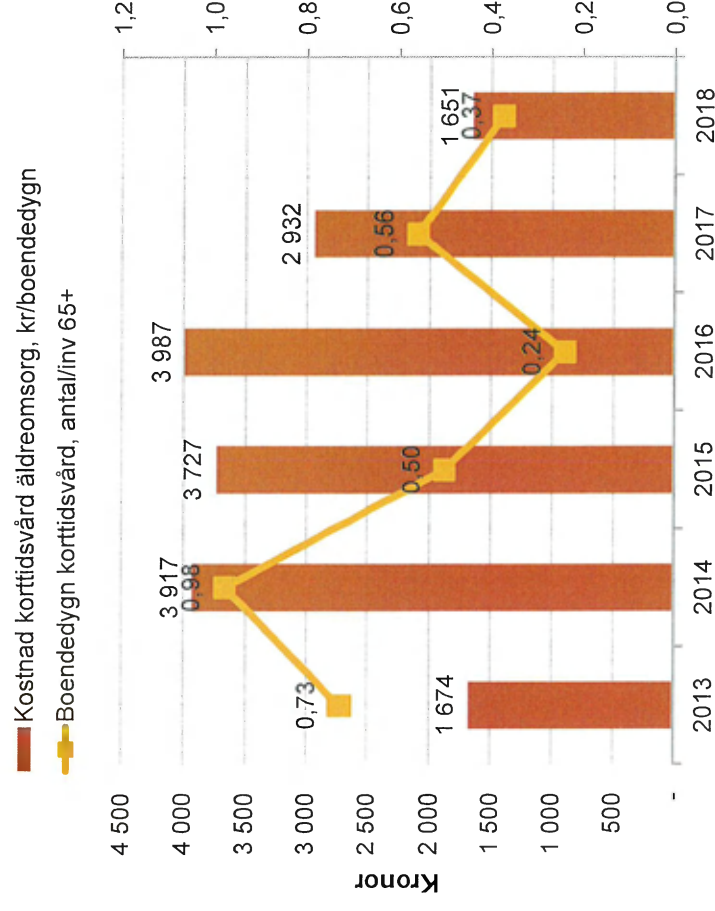
2013- 2018, antal dygn och kostnad per dygn, 65+

Kostnaden per dygn för korttidsvård per invånare 65+ ökade rejält 2014 samtidigt som antalet belagda dygn ökade. Detta förklarar föregående bild om korttidsvården som visade att kostnaden för korttidsvård per invånare var hög 2014.

Mellan 2014 och 2016 minskade antalet boendedygn tydligt samtidigt som kostnaden per dygn låg relativt konstant.

År 2017 och 2018 har kostnaden per dygn minskat stort, medan antalet boendedygn fluktuerat.

Antal boendedygn (beläggning) hänger stort ihop med kostnaden per dygn. Vid hög beläggning blir kostnaden per dygn lägre då resurserna i form av lokaler och personal kan användas fullt ut och fördelas på fler dygn.

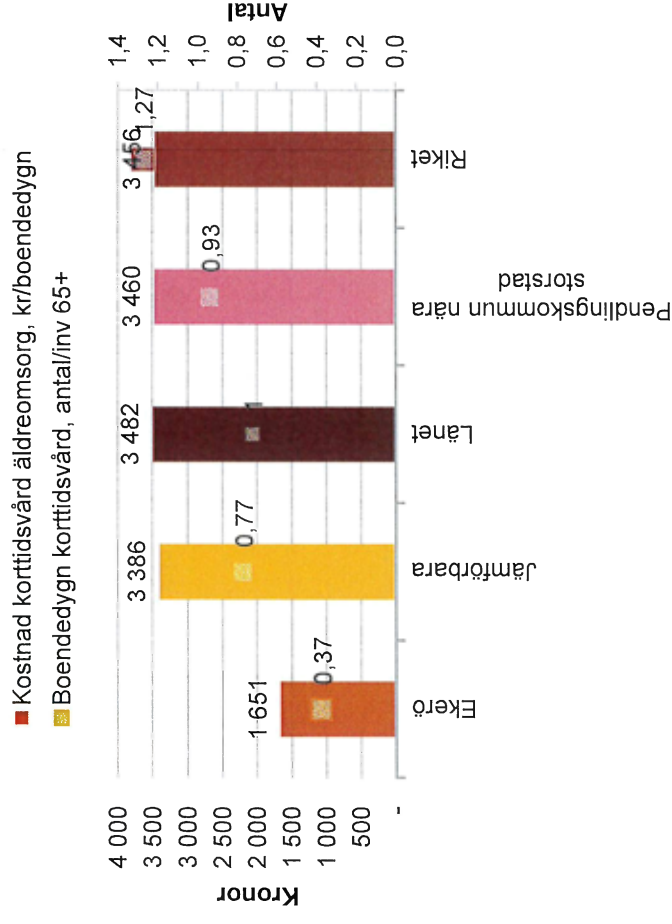

Äldreomsorg – korttidsvård

2018 i jämförelse, antal dygn och kostnad per dygn

I jämförelse med andra kommungrupper och riket redovisar Ekerö få antal dygn per 65+. Vilket innebär att färre dygn per invånare 65+ beviljas i Ekerö jämfört samtliga jämförelsegrupper.

Kostnaden per dygn är även den låg i jämförelsen. Sammantaget redovisar Ekerö kommun för 2018 i genomsnitt cirka **52 procent lägre** kostnader per boendedygn för korttidsvård per brukare 65+ år i jämförelse med andra grupper och riket.

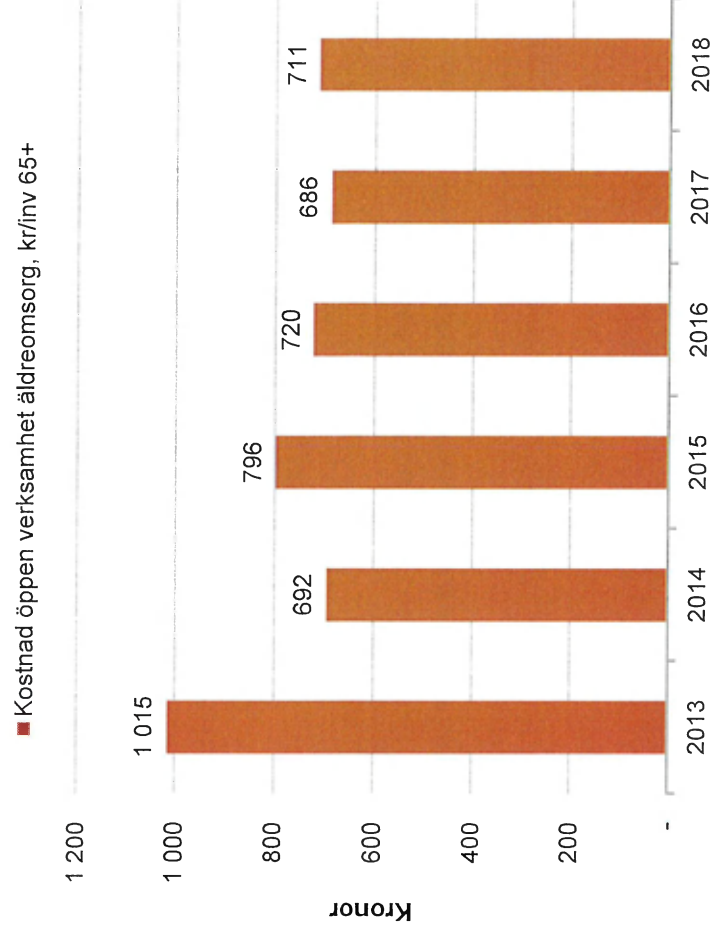
Äldreomsorg – öppen verksamhet 2013-2018, kr per invånare 65+

Kommunens kostnad för öppen verksamhet ligger på 711 kronor per invånare 65+ år. Under perioden har kostnaderna minskat med cirka 30 procent.

Under detta verksamhetsområde ska kommunen redovisa generellt riktade verksamheter som i första hand är avsedda för personer 65 år och äldre och där ett deltagande inte förutsätter individuell behovsbedömning/biståndsbeslut.

Under denna rubrik ska kommunen redovisa exempelvis:

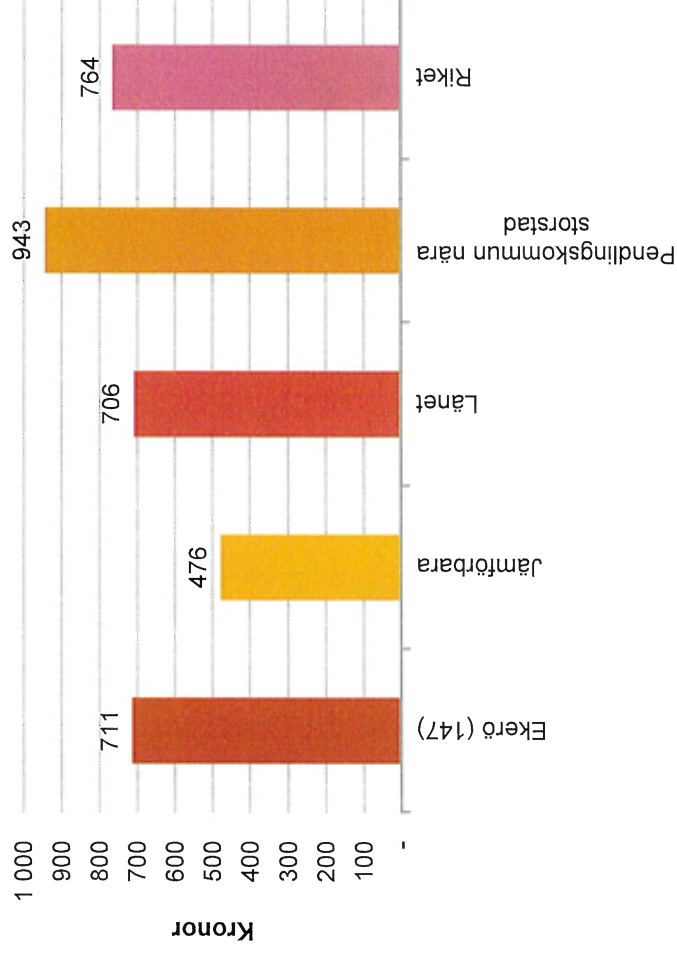
- mat- och kaffeservering,
- hår- och fotvård,
- hobby- och studieverksamhet,
- uppsökande verksamhet,
- uppsökande verksamhet till anhöriga, föreningsbidrag och bidrag till frivilliga organisationer

Äldreomsorg – öppen verksamhet 2018 i jämförelse, kr per invånare 65+

Ekerö kommun redovisar cirka 49 procent högre kostnader för den öppna verksamheten inom äldreomsorgen i jämförelse mot jämförbara kommuner. Skillnaden motsvarar 235 kronor per invånare 65+ år.

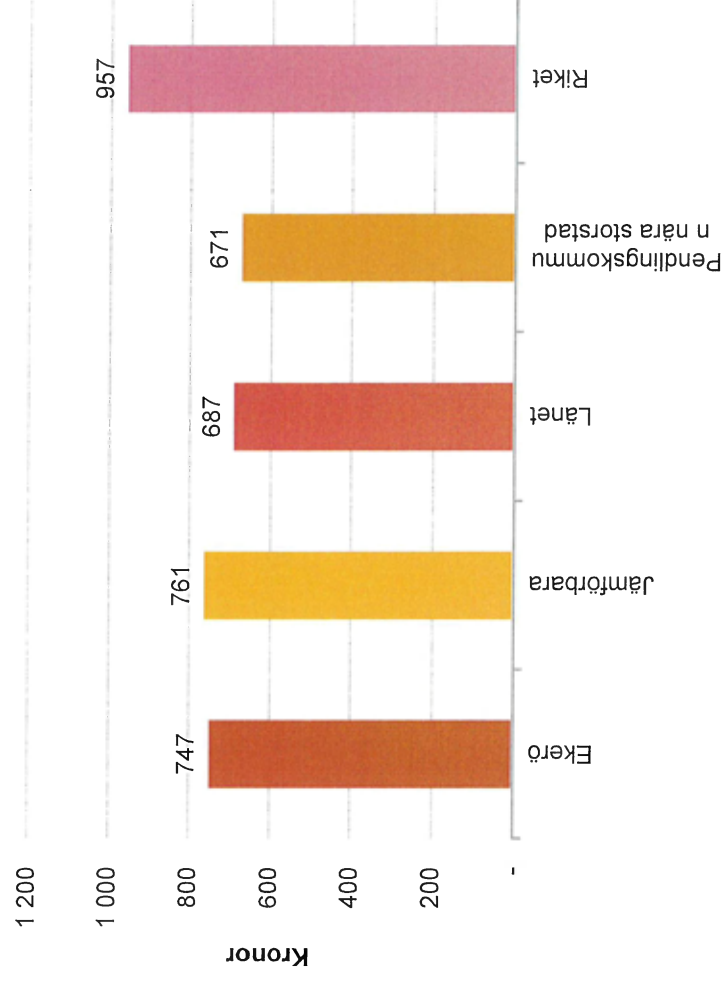
I förhållande till länet och riket är kommunens kostnad relativt likvärdig för den öppna verksamheten. Däremot har Ekerö en betydligt lägre kostnad jämfört kommungruppen.

Äldreomsorg – övrig verksamhet ordinarie boende 2018 i jämförelse, kr per invånare 65+

Kommunens kostnad för övrig verksamhet ligger på 747 kronor per invånare 65+, vilket är relativt likvärdigt jämfört med övriga jämförelsegrupper förutom riket.

Under denna rubrik ska kommunen redovisas övriga insatser till äldre personer i ordinarie boende, t.ex. boendestöd, sommarkoloni för äldre, kontaktperson/-familj enl. SoL, personligt ombud samt bostadsanpassningsbidrag. Här redovisas även kostnader respektive intäkter för hyra i servicelägenheter/ ”trygghetsboenden” som kommunen hyr ut.

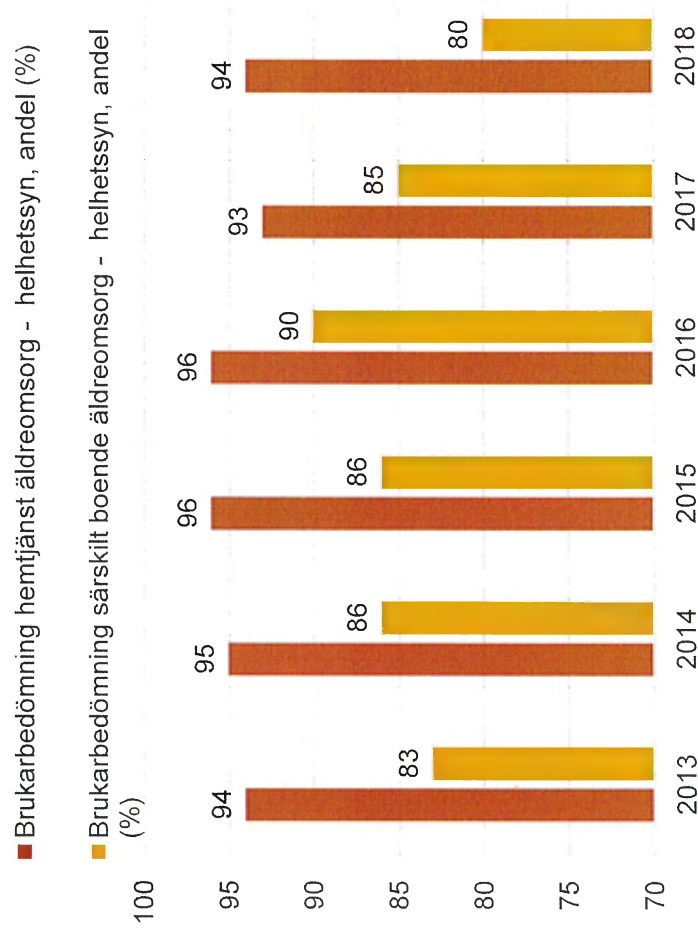
Brukarbedömning äldreomsorg 2013-2018, helhetssyn hemtjänst respektive särskilt boende, andel i procent

Brukarbedömningen avser andelen personer 65 år och äldre som uppgett att de är mycket eller ganska nöjda med hemtjänsten respektive särskilt boende.

Detta är ett utvecklingsnyckeltal som Socialstyrelsen tar fram via undersökningen av äldres uppfattning om kvaliteten i hemtjänst och äldreboenden.

Andelen som är nöjda med särskilt boende ökade mellan 2013-2016 men har sedan minskat under 2017 och 2018.

Andelen som är nöjda med hemtjänst inom äldreomsorgen har legat på en förhållandevis jämn hög nivå under mätperioden.

LC

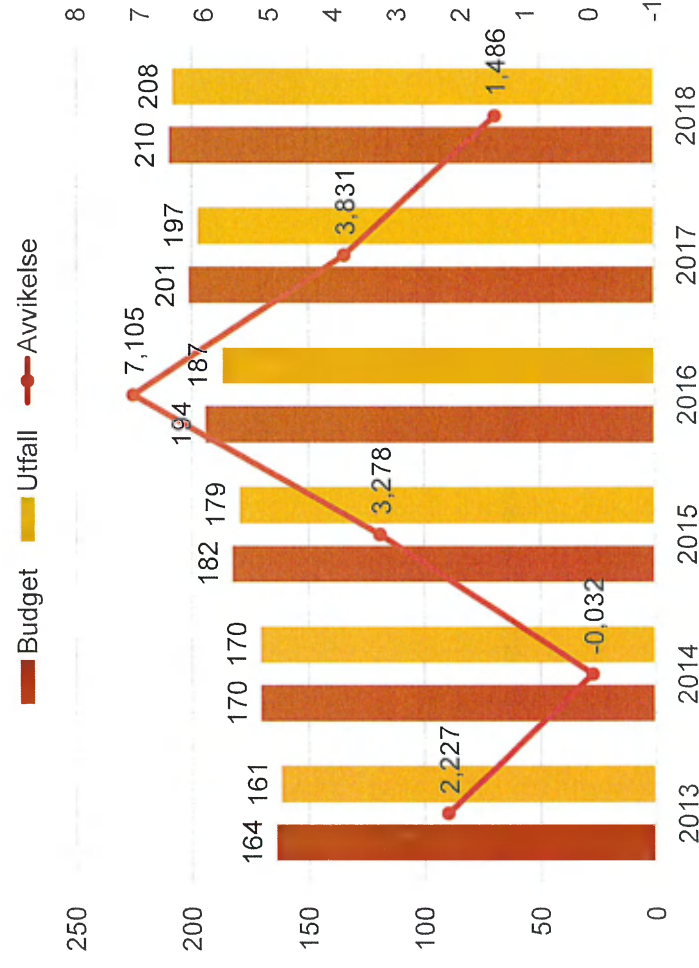
Omsorg för
personer med
funktionsnedsättning

Budget och utfall - funktionshinderomsorg 2013–2018, miljoner kronor

Ekerö kommun har redovisat ett en positiv budgetavvikelse samtliga år förutom 2014 då en mindre negativ avvikelse redovisades inom funktionshinderomsorgen. Överskottet har varierat mellan åren med högsta nivå 2016 på 7,1 mnkr. För 2018 var överskottet närmare 1,5 mnkr.

Under perioden 2014-2018, har budgetens storlek ökat med 28 procent samtidigt som kostnaderna ökat med 29 procent.

Den högsta procentuella ökningen av budgetanslag skedde år 2016 med 7 procent jämfört med föregående år. År 2018 ökade de faktiska kostnaderna med 6 procent jämfört med föregående år.

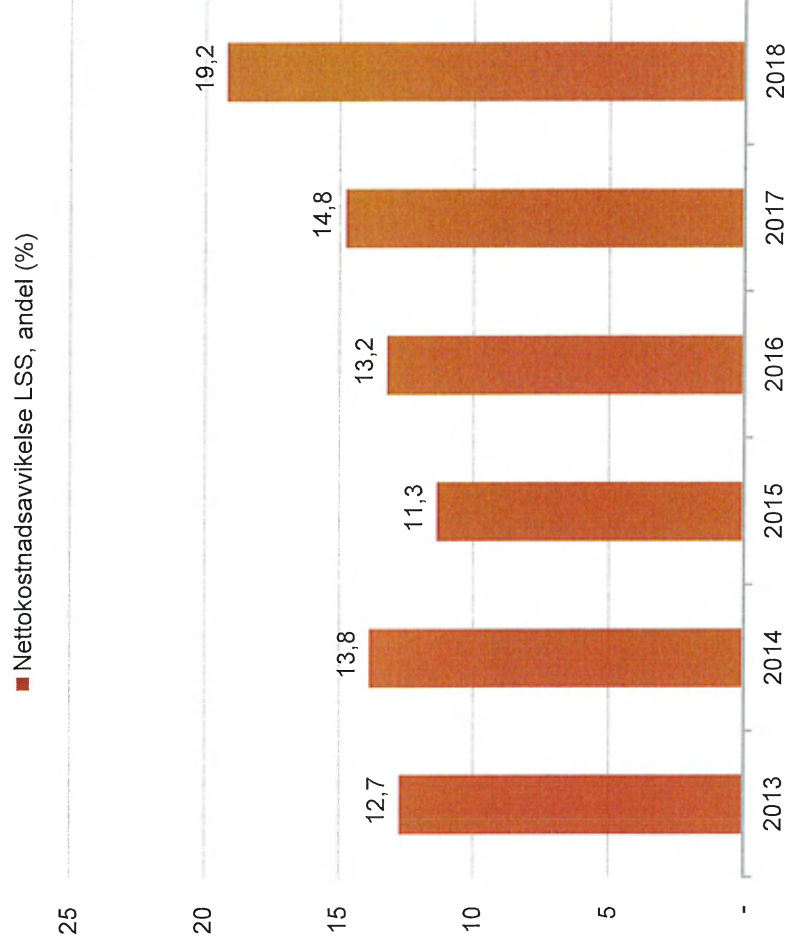
Nettokostnadsavvikelse – LSS/SOL-verksamheten 2013–2018 procent

Ekerö kommun bedriver funktionshinderomsorg till en kostnad som överstiger den förväntade kostnaden med 19,2 procent. Skillnaden motsvarar 36,8 miljoner kronor.

Under perioden som helhet har avvikelsen varierat och sedan 2016 har avvikelsen mot referenskostnaden konstant ökat för varje år.

Störst avvikelse från förväntad nivå redovisas 2018. En ökning med 4,4 procentenheter jämfört med 2017. Skillnaden mellan år 2017 och 2018 motsvarar cirka 9,5 miljoner kronor.

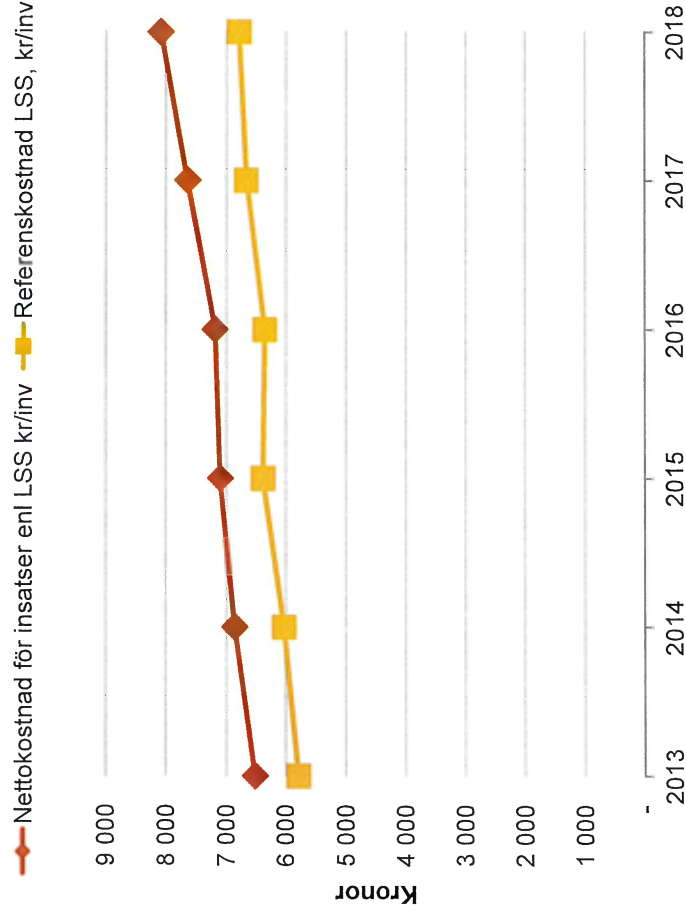
Förklaring till avvikelsen mot förväntad kostnad kan vara: 1) högre volymutfall, 2) högre styckekostnad, 3) kombination av de båda.

Nettokostnad och referenskostnad – LSS-verksamheten 2013–2018 kr per inv.

Mellan 2013 och 2017 har kommunens nettokostnad ökat ungefär i samma takt som kommunens referenskostnad. 2018 noteras dock att nettokostnaden ökat i högre omfattning än referenskostnaden. Under hela perioden har Ekerö redovisat högre nettokostnader än vad som kan förväntas utifrån strukturen.

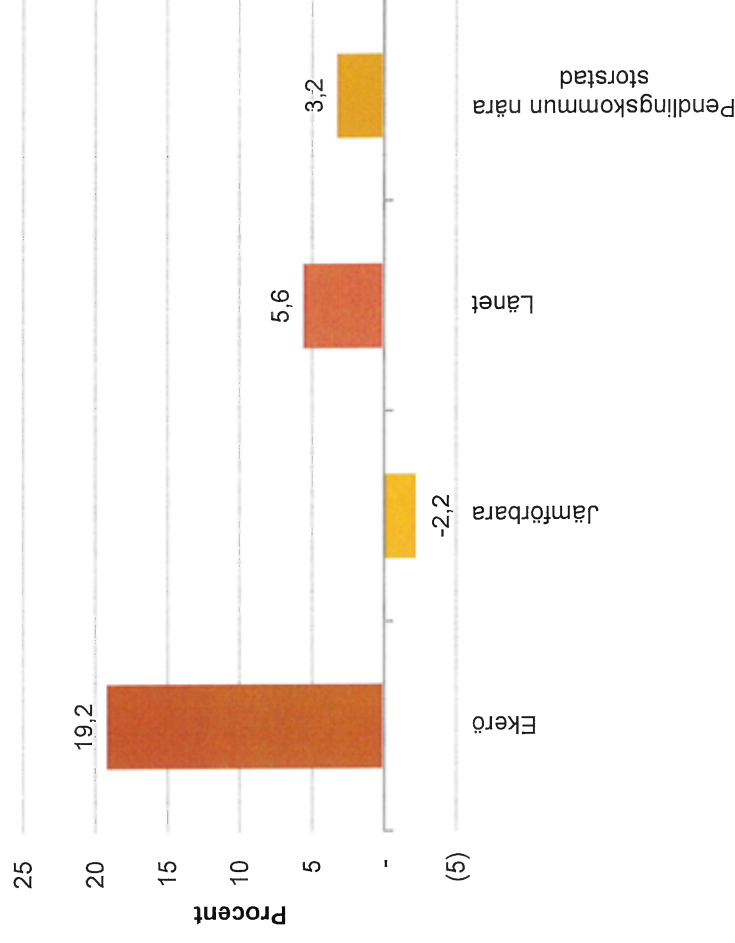
Enligt 2018 års verksamhetsberättelse karaktäriserades året av ökat antal timmar inom personlig assistans, men även av att volymerna för boendestöd hade ökat med ambitionen att aktivt och målinriktat ge stöd till individens självständighet

Nettokostnadsavvikelse – LSS-verksamheten 2018 i jämförelse

Under 2018 har Ekerö kommun bedrivit LSS-verksamheten till en kostnad som har överstiger tydligt förväntad nivå till skillnad från jämförbara kommuner som bedriver verksamheten till en lägre kostnad än förväntat.

Kommunerna i länet bedriver sammantaget verksamheten till en högre kostnad än förväntat, Ekerö avviker dock från gruppen med en betydligt större avvikelse.

Omsorg för personer med funktionsnedsättning

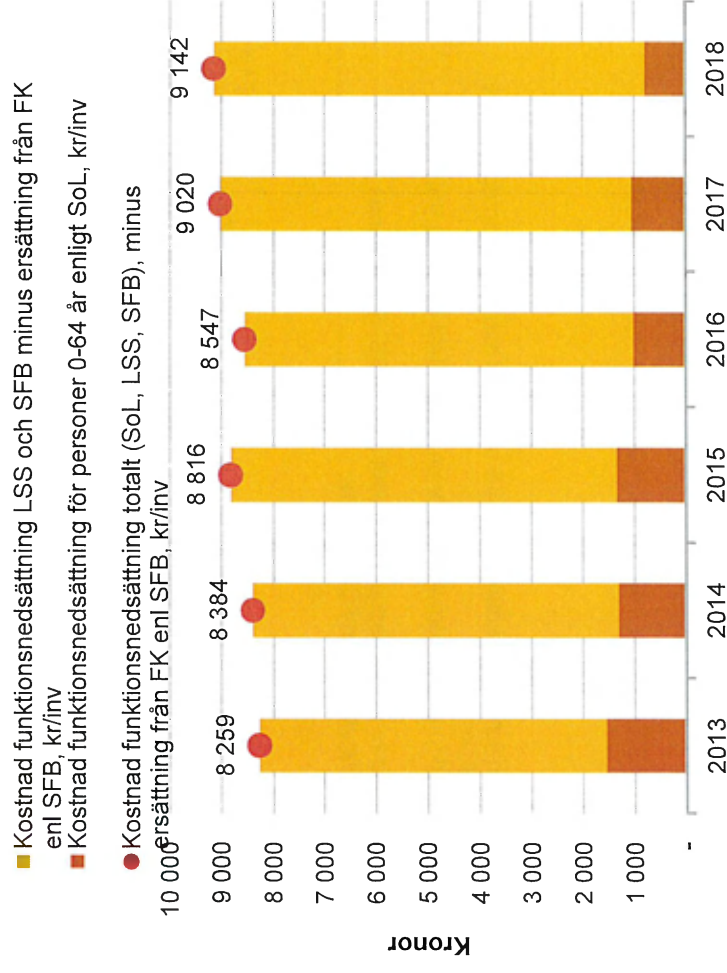
2013-2018, kronor per invånare 0-64 år

Omsorg för personer med funktionsnedsättning kan utföras med stöd utifrån Socialtjänstlagen (2001:453) eller Lag (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade.

Kommunens kostnader för omsorg enligt SoL har minskat under perioden och utgör en mindre del av kostnaden.

De senaste årens kostnadsökning kan uteslutande tillföras LSS.

Den totala kostnadsnivån per invånare 0-64 år med funktionsnedsättning har haft ökat med cirka 11 procent från 2013 fram till 2018.

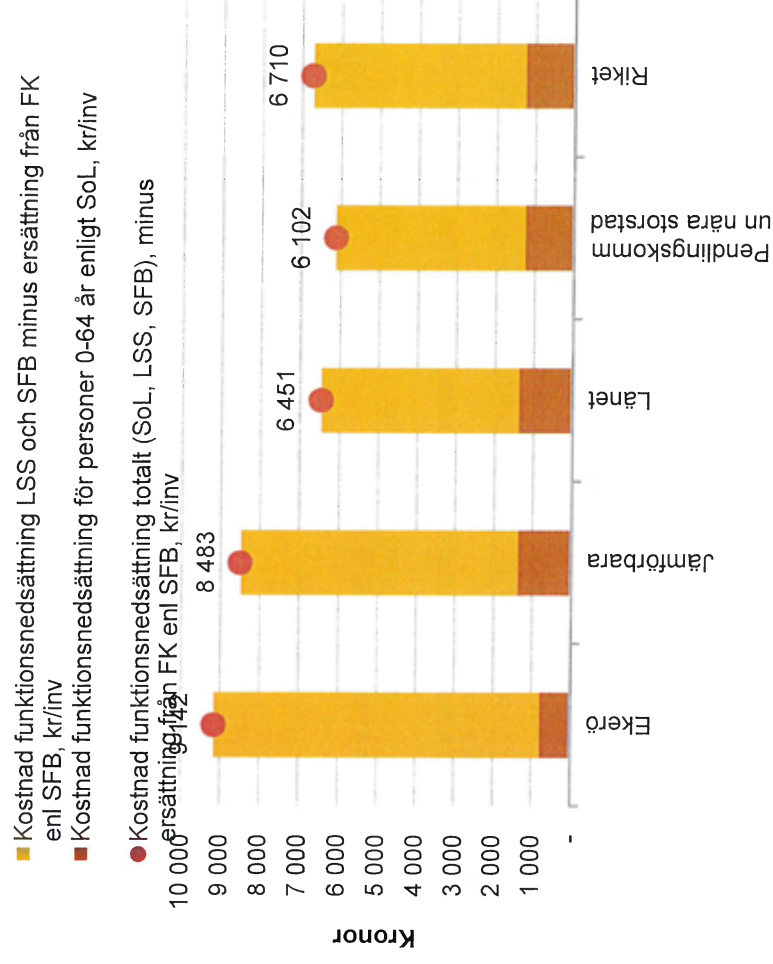
Omsorg för personer med funktionsnedsättning 2018 i jämförelse, kronor per invånare 0-64 år

Kommunen har höga kostnader i relation till jämförelsegrupperna. Det är framför allt kostnader förknippade med kommunens åtaganden enligt LSS som är höga.

Skillnaden mot länet motsvarar 2691 kronor i högre kostnad per invånare, medan skillnaden mot jämförbara kommuner skiljer sig det endast 659 kronor.

Sammantaget har Ekerö kommun i genomsnitt cirka 34 procent högre total kostnadsnivå per invånare i jämförelse med grupperna.

Ekerö har strukturellt sett ogynnsamma förutsättningar i relation till riket att bedriva verksamheten.

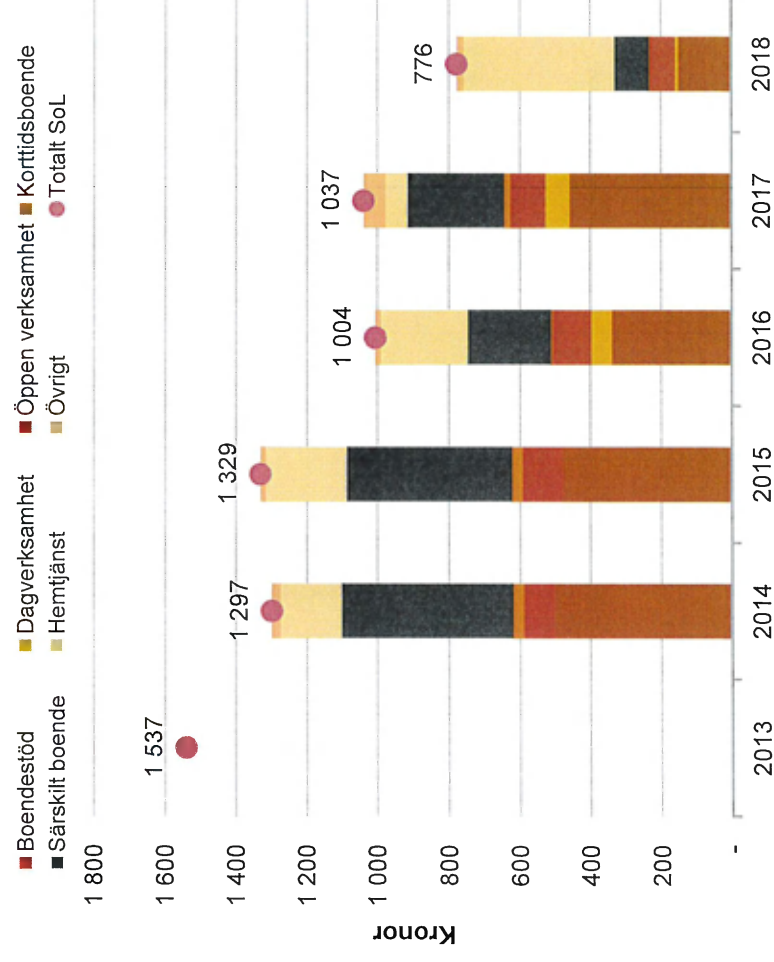

Omsorg för personer med funktionsnedsättning enligt SoL 2013-2018, kronor per invånare 0-64 år

En uppdelning av kostnaderna för omsorg enligt SoL visar att den största delen av kostnaderna utgörs av hemtjänst 2018, tidigare år var boendestöd den största kostnadsposten.

Totalkostnaden för åtgärder inom SoL har minskat med cirka 67 procent mellan 2014 och 2018.

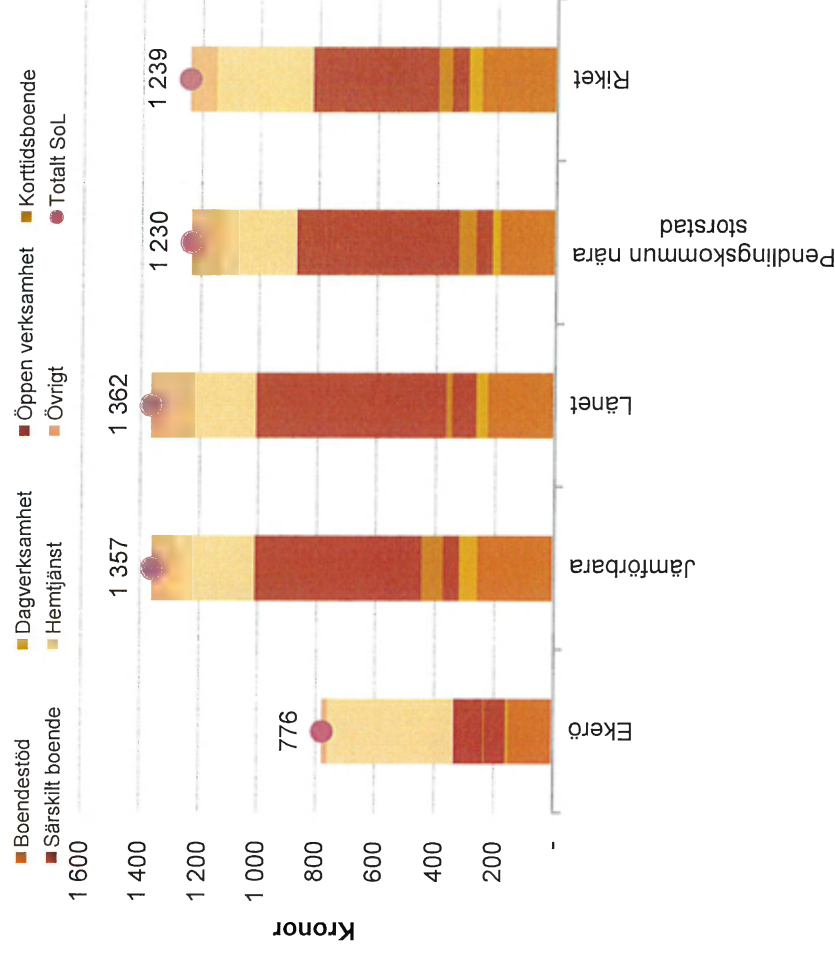
Kostnaden för hemtjänst har ökat under perioden medan kostnad för korttidsboende, särskilt boende och boendestöd har minskat.

Omsorg för personer med funktionsnedsättning enligt SoL 2018 i jämförelse, kronor per invånare 0-64 år

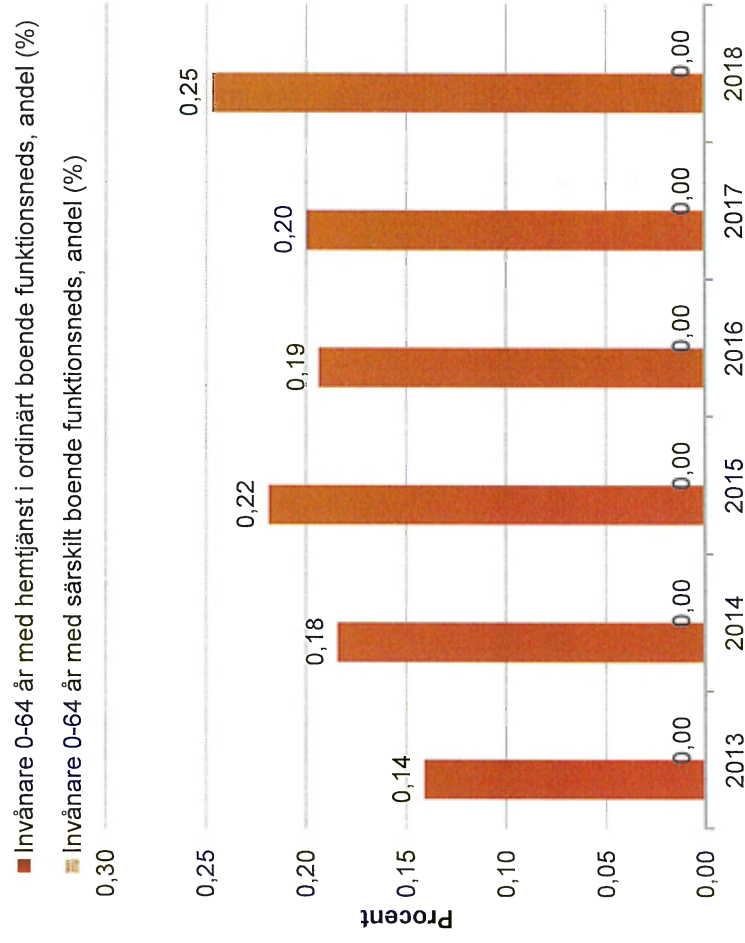
Kommunen redovisar låga totalkostnader enligt SoL jämfört med övriga grupper under 2018. Framförallt är det kostnaden för särskilt boende som avviker. Däremot är kostnaden för hemtjänsten hög relativt jämförelsegrupperna.

Sammantaget har Ekerö kommun i genomsnitt cirka 40 procent lägre totalkostnad per invånare för insatser enligt SoL.

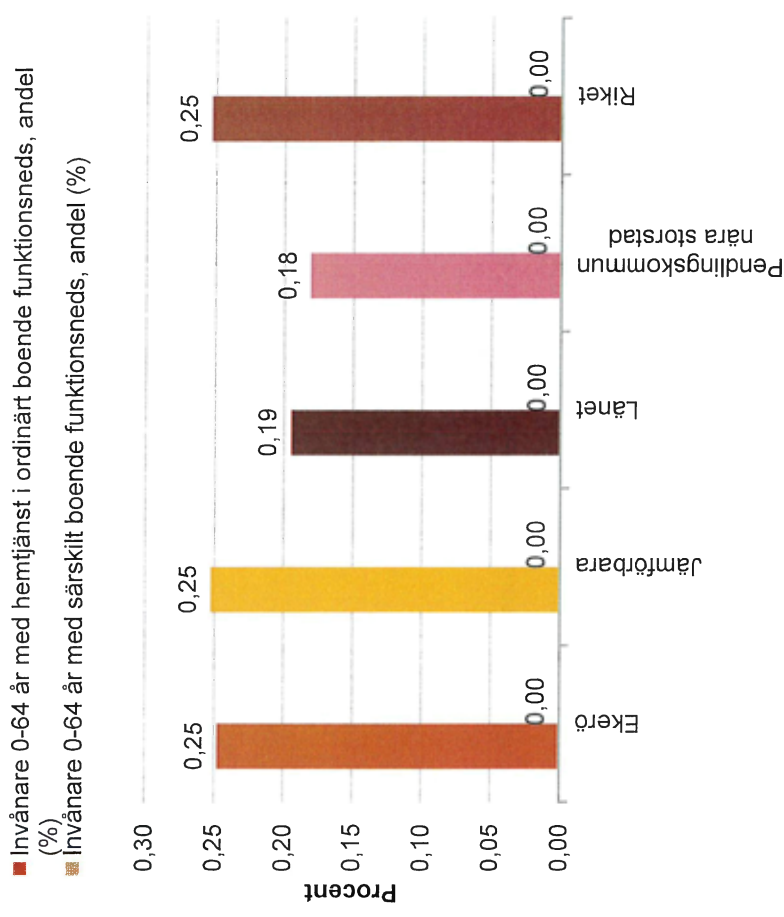
Omsorg för personer med funktionsnedsättning enligt SoL andel med omsorg 2013–2018, procent

Andelen personer under 65 år med hemtjänst i ordinärt boende har ökat under perioden 2013-2018 från 0,14 procent till 0,25 procent av invånarna.

Omsorg för personer med funktionsnedsättning enligt SoL andel med omsorg 2018 i jämförelse, procent

Andelen med hemtjänst i ordinärt boende under 2018 ligger i nivå med jämförbara kommuner och riket. Däremot har kommunen en högre andel jämfört med länet och kommungruppen.

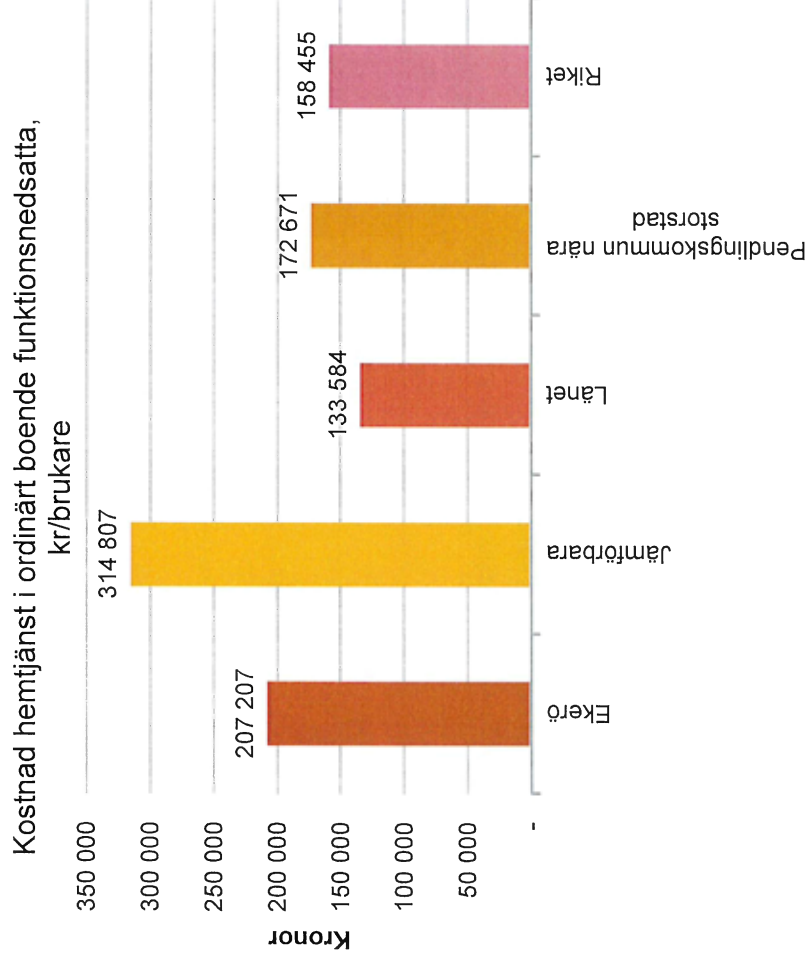
Hemtjänst för personer med funktionsnedsättning enligt SoL, ordinärt boende

2018 i jämförelse, kronor per brukare

Ekerö har samma nivå i andel invånare med omsorg som jämförbara kommuner. Däremot är kostnaden per brukare betydligt lägre än hos jämförbara kommuner vilket indikerar att omfattningen/hivån på besluten är mindre hos Ekerö.

Skillnaden mot jämförbara kommuner motsvarar 107 600 kronor per brukare.

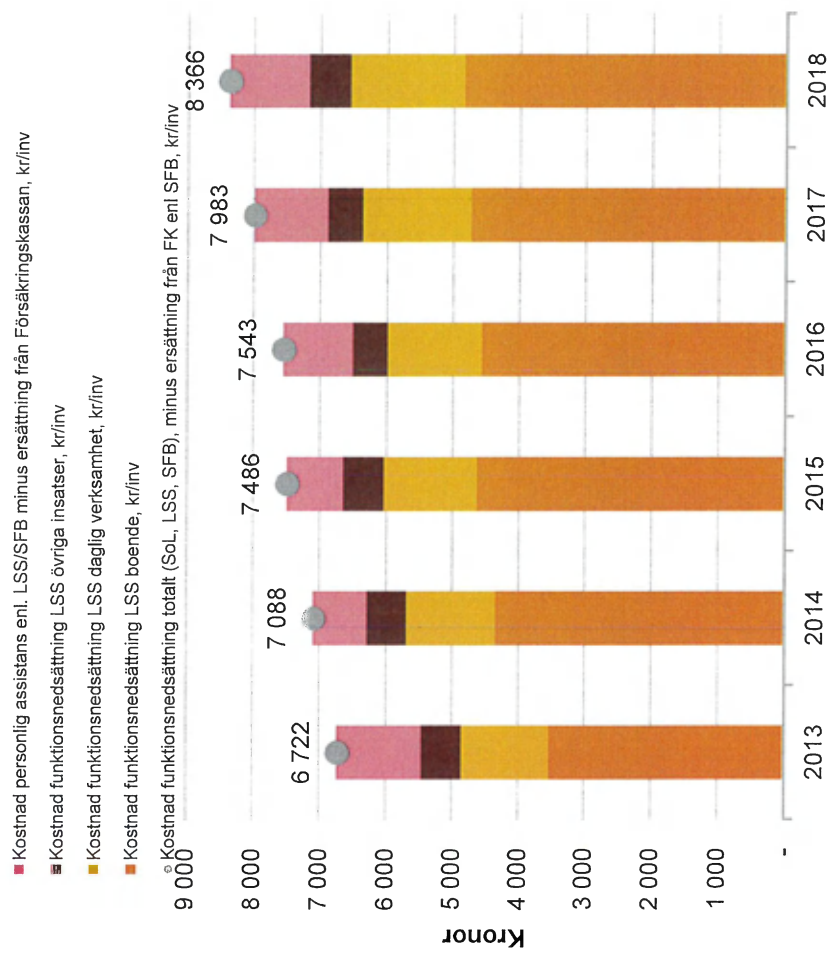
Kommunen redovisar något högre kostnader avseende hemtjänst i ordinärt boende i relation till övriga jämförelsegrupper

Omsorg för personer med funktionsnedsättning enligt LSS 2013-2018, kronor per invånare 0-64 år

Kostnaden per invånare för insatser enligt LSS har ökat med cirka 24,5 procent mellan 2013 och 2018. Det har varit en relativt jämn ökning mellan åren.

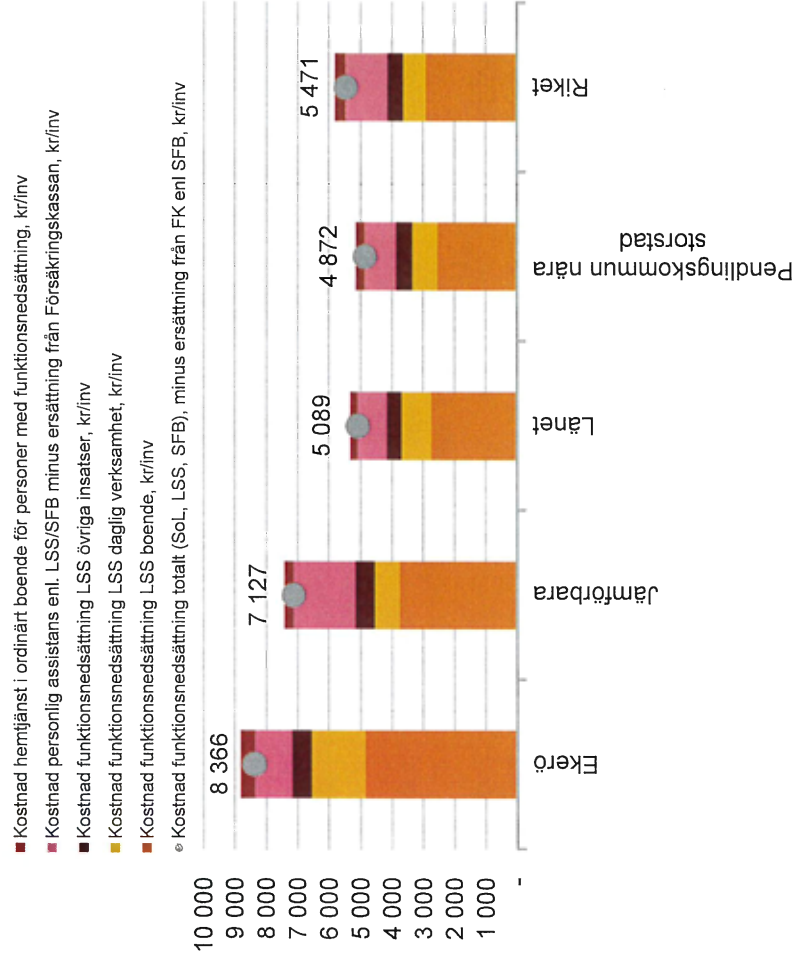
Kostnaden för LSS-boende står för den största delen av kostnadsökningen medan kostnad för personlig assistans har minskat.

Omsorg för personer med funktionsnedsättning enligt LSS 2018 i jämförelse, kronor per invånare 0-64 år

Ekerö redovisar en högre totalkostnad för åtgärder enligt LSS jämfört med samtliga jämförelsegrupper under 2018. Kommunens totalkostnad avviker som mest från länet pendlingsbara kommuner samt riket.

De högre kostnaderna är inte jämt fördelade mellan verksamhetsdelarna. Framför allt är det kostnaden för LSS-boende samt daglig verksamhet som är uppgår betydligt högre belopp. Medan kostnad för personlig assistans ligger i nivå med riket och under jämförbara kommuner.

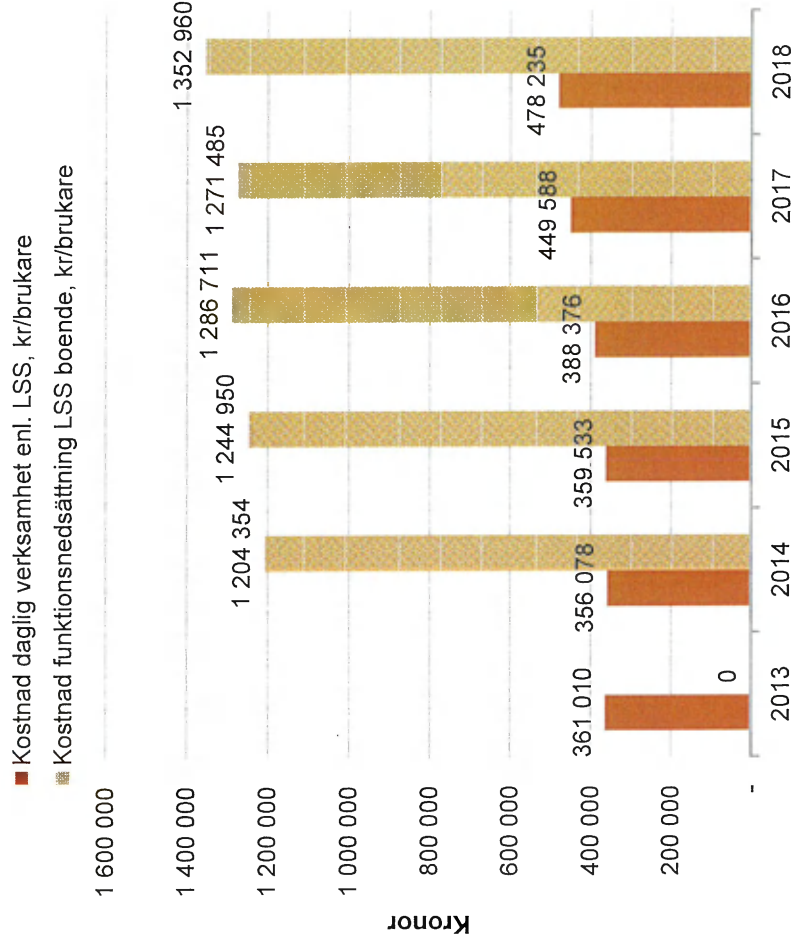
LSS – boende och daglig verksamhet 2013-2018, kronor per brukare

För två av LSS-insatserna tas det fram nyckeltal avseende kostnad per brukare:

- Daglig verksamhet
- LSS-boende

Kostnaden för LSS-boende har ökat på relativt jämn nivå med cirka 12 procent från 2014 till 2018. Det vill säga en ökning med 148 606 kronor per brukare över perioden som helhet.

Kostnaden för daglig verksamhet har ökat med cirka 32,5 procent från 2013 till 2018. Vilket motsvarar en ökning med 117 225 kronor per brukare.

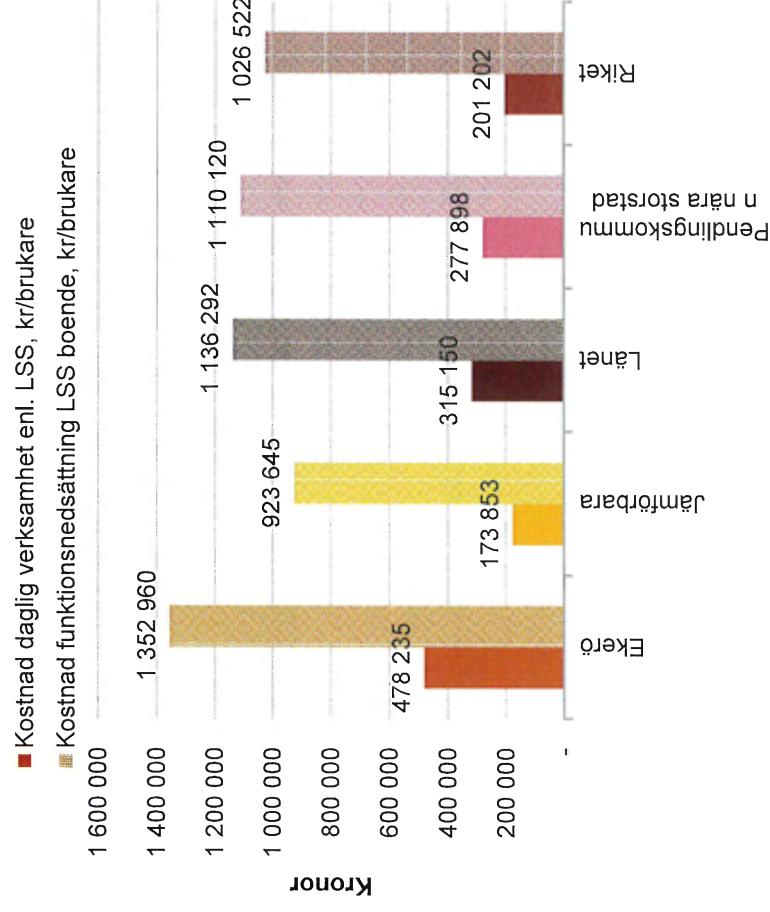

LSS – boende och daglig verksamhet 2018 i jämförelse, kronor per vårdtagare

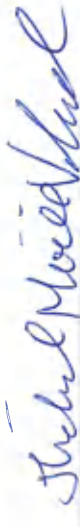
Kommunen redovisar i genomsnitt 30 procent högre kostnad per brukare för LSS-boende i relation till samtliga jämförelsegrupper.

För daglig verksamhet är avvikelserna mot jämförelsegrupperna ännu större. Kostnaden är mer än dubbelt så hög i relation till både jämförbara kommuner och riket.

Dessa höga styckkostnader är en del av förklaringen till avvikelserna mot referenskostnaden. Ekerö har höga kostnader för boendeplatser och inom daglig verksamhet.

2019-12-09

Richard Moëll Vahul
Uppdragsledare

My Ribeck Nyström
Projektleddare

Denna rapport har upprättats inom ramen för vårt uppdrag att utföra tillhandahålla verksamhetsrevision avseende kommunens kostnadsläge med mera. Rapporten är endast upprättad för vår uppdragsgivares räkning. Ekerö kommun, och får inte lämnas ut eller göras tillgänglig för andra fysiska eller juridiska personer utan Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB:s/PricewaterhouseCoopers AB:s skriftliga godkännande. I avsaknad av skriftligt godkännande, tar Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB/PricewaterhouseCoopers AB inte något som helst ansvar gentemot någon annan än uppdragsgivaren som väljer att förlita sig på eller att agera utifrån innehållet i denna rapport. Inte heller tas något ansvar för att rapporten används för andra syften än för dem som förelagat vid uppdragets utförande.

© 2018 PricewaterhouseCoopers i Sverige AB. All rights reserved. In this document, "PwC" refers to Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB or PricewaterhouseCoopers AB which is a member firm of PricewaterhouseCoopers International Limited, each member firm of which is a separate legal entity.